

“ලංකා තොක්සීරි - නිල හරිත යුගයක්”

පාරිසරික සම්මන්ත්‍රණය හා ප්‍රදාර්ශනය

16 - 17 ඔක්තෝබර් 2017

බණ්ඩාරනායක අනුස්මරණ ප්‍රත්‍යන්තර සම්මන්ත්‍රණ කාලාව, කොළඹ

මහවැලි සංවර්ධන හා පරිසර අමාත්‍යාංශය

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ අතිගරු ජනාධිපති මෙට්‍රිපාල සිරසේන මහිතුමන් විසින් පැරස් ගිවිසුම අපරානුමත කිරීමෙන් අනතුරුව 2016 සැප්තැම්බර් මස 21වන දින නිවියෝක් නුවරදී වික්සත් පාතින්ගේ මහා සම්මේලනය අමතමින්

ශ්‍රී ලංකා ජනාධිපති
ඩිලාංගක සනාත්තිපත්‍ර
President of Sri Lanka

පණිවුඩය

වර්තමානයේ දී ගෝලීය ප්‍රජාව පාරිසරක වශයෙන් වැඩි අවධානයක් සහිත නව යුගයකට අවබෝධන වෙමින් ඇත මෙව පුරු සුමෙහව දැකිය හැකි විවිධ පාරිසරක ගැටුම සහ සෑම රටක්ම පාහේ මුහුණ දෙන දේශගුණික විපර්යාසවල අහිතකර බලපෑම මෙම ප්‍රවත්තාවයට ප්‍රධාන හේතුවකි.

අන්තර්ජාලීක වශයෙන් පාරිසරක විෂයට අනුළ විවිධ සම්මුතින්, සහ්දාන, ගිවිසුම් වලට විළැකීමෙන් දී වැඩිසටහන් පවත්වමින් ද සමස්ත ලේකයම පරිසරය සම්බන්ධව කටයුතු කරමින් සිරින්හේ විම නිසාය. ආර්ථික සංවර්ධනයේ ඉහළ ඉලක්ක අනිඛවායම්න් තිරසාර සංවර්ධනයක් උදෙසා කටයුතු කිරීම පිළිබඳ අන්තර් ජාතික වශයෙන් වැඩි අවධානයක් යොමුවේම විනි වික් ප්‍රතිඵලයකි. 2030 දී ඉටු කරගැනීමට අපේක්ෂිත තිරසාර සංවර්ධන අනිමතාර්ථ ප්‍රග කරගැනීමට මාවත් විවර කිරීම අප හමුවේ ඇති ජයගත යුතු අනියෝගාත්මක වගකීමකි. විනි දී සම්මතයට බැහැරව යමින් තිරසාර සංවර්ධනය උදෙසා නව ප්‍රවේශයෙන් හඳුනා ගැනීමට අප ජාතියක් ලෙස පියවර ගත යුතුව ඇත.

දේශගුණික විපර්යාස පිළිබඳ සැලකීමේ දී වියට අනුළ වික්සන් ජාතීන්ගේ දේශගුණික විපර්යාස පිළිබඳ රාමුගත සම්මුතියේන්, පැරිස් ගිවිසුමේන් පාර්ශව රටක් ලෙස, විම ගිවිසුම් වලට අනුළ වැදගත් පියවර රැසක් ගනිමින් අප මෙවට ආද්‍රේශයක් සපයා තිබේ. “ශ්‍රී ලංකා නෙක්ස්ට් - නීල හරිත යුගයක්” වැඩිසටහන හඳුන්වා දී විය ත්‍රියාවට නැංවීම මේ අනුරූප තවත් වික් සුවිශේෂ අවස්ථාවකි.

සාර්ක් කළාපීය රටවල නියෝජනයින්ගේ සහභාගිත්වයෙන් දේශගුණික විපර්යාස පිළිබඳ සිදුකරනු ලබන විශේෂය කට්‍රිකාව සමඟ පවත්වන ජනාධිපති පාරිසරක සම්මාන උපෙළ, පාරිසරක පුද්ගලික උගෙනය, විදේශන් සම්මන්ත්‍රණය, සාකච්ඡා, තරඟා සමුළුව, පාසල් වැඩිසටහන් තුළින් නීල හරිත යුගයක් උදෙසා සමාජයේ සෑම ස්ථානයක්ම නියෝජනය වන පරිදි බුද්ධි කළම්ඛනයක් ඇති කිරීමට මෙම වැඩිසටහන ප්‍රායෝගික වේදිකාවක් නිර්මාණය කරනු ඇතැයි මම අපේක්ෂා කරන අතර, ඒ සඳහා මාගේ සුහාඹිංසන පිරිනමම්.

මෙම්ට්‍රිපාල සිරිසේන

2017 ඔක්තෝබර් මස 09 වන දින

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජය
ඩිලාංගක සනානායක සෞද්‍යාලීස් ක්‍රියාරාකාශය
Democratic Socialist Republic of Sri Lanka

මහවැලි සංවර්ධන රාජ්‍ය අමාත්‍යතුමාගේ පත්‍රව්‍ය

“ශ්‍රී ලංකා නෙක්ස්ට් - නීල හරිත යුගයක්” වැඩසටහනට පත්‍රව්‍යක් වික්තිරීමට ලැබේම මම භාගයක් සේ සුලකම්.

අද අප හමුවේ අනියෝග රෝසක් ඉස්මතුව ඇත. ඒ අතරින් දේශගුණික විපරියාසවල අනිතකර බලපෑම ප්‍රධාන අනියෝගයකි. පොදුවේ ලොව සෑම රටක්ම පාහේ දේශගුණික විපරියාසයන්ගේ අනිතකර බලපෑම්වලට ලක්ව ඇත. මෙම තත්ත්වය සමාජ ආර්ථික දේශපාලනික මෙන්ම පරිසර ප්‍රශ්න ද ගණනාවක් ඇතිකරයි. විබැවින් ඒවා පිටුදැකීම සඳහා අප කඩිනමින් ශ්‍රී යාත්මක විය යුතුව ඇත.

මෙහිදි “පැරස් හිටිසුම” ඒ සඳහා පහසුවෙන් යොදාගතහැකි මෙවලමකි. හිටිසුමේ පාර්ශව රාජ්‍යක් වශයෙන් අප දැනටමත් අපගේ දායකත්වය ඒ සඳහා සපයා ඇත. ඒ යටතේ ප්‍රතිපත්තිමය වශයෙන් ගක්තිමත් පියවර රෝසක් ද ගෙන ඇති අතර තවදුරටත් අපගේ ස්ථීර දායකත්වය ඒ සඳහා ලබාදිය යුතුව ඇත.

තිරසාර සංවර්ධනයක් වෙත වේගයෙන් පියමතින ලේකයට නව ප්‍රවේශයන්, කුමවේදයන් සහ උපායමාර්ගයන් අවශ්‍යව ඇත. මෙහිදි පවතින සීමිත සම්පන් නැතුවන්ට හා කුමවත්ව පරිගරණය කිරීම පිළිබඳව දැක් අවධානයක් යොමුකළ යුතුව ඇති අතර තීර්මාණයේ කුමවේදයන් භාෂ්‍යවාදීම ද සිදුවිය යුතුය. ඒ සඳහා විද්‍යාත්මක පෙන්වන්න.

මේ සියල්ල සඳහා රට තුළ නව ආක්‍ර්‍මයක් ඇතිකිරීමට ශ්‍රී ලංකා නෙක්ස්ට් - නීල හරිත යුගයක් වැඩසටහන අවස්ථාව සලසා ඇත. එය නව මානයක දොරගූල විවරකරන වැඩසටහනක් ලෙස හැඳින්වේමට කැමැත්තෙම්. මෙම වැඩසටහනට දායකත්වය සැපයීම පොදුවේ රටේ වගකිවයුතු පුරවැසියන් ලෙස අපගේ වශයෙන් වැඩිමකි. විශේෂයෙන්ම ඉදිරියේ දී අප රටට අති විශාල සාගර ප්‍රදේශයක් අයන් වීමට නියමිතය. විසින් නිසි එම ලැබීමට ද අප සුදානම් විය යුතුය. ඒ සඳහා විද්‍යාත්මක පෙන්වන්න.

නීල හරිත ආර්ථිකයට අදාළව දසන විසින් පැතිර පවතින විද්‍යාත්මක දැනුම වික් ස්ථානයකට කේත්ද කරමින් ජාතික සංවාදයක් ඔස්සේ නීල හරිත ආර්ථිකයකට අප රට යොමුකිරීමට “2017 ශ්‍රී ලංකා නෙක්ස්ට් - නීල හරිත යුගයක් වැඩසටහනට” හැකිවේවායි මම පත්ම්.

මහින්ද අමරත්‍රීර

ධිවර හා ජලජ සම්පත් සංවර්ධන අමාත්‍ය

සහ

මහවැලි සංවර්ධන රාජ්‍ය අමාත්‍ය

මහවැලි සංචාරක භා පරිසර නියෝජන අමාත්‍යතුමාගේ පණිවිධිය

ප්‍රංශයේ පැරස් තුවර පැවති වික්සන් ජාතියේ දේශගුණ විපර්යාක පිළිබඳ රාමුගත සම්මුතියෙහි පාර්ශවකරුවන්ගේ 21 වන සමූහවේ දී බොහෝ රාජ්‍ය නායකයින් වික්වී පැරස් ගිවිසුම සඳහා විකශන්‍යවය පලකිරීමෙන් අනතුරුව රීට සහභාගී වූ මහවැලි සංචාරක භා පරිසර අමාත්‍යතුමා වන අපගේ අතිරිත ජනාධිපති මෙම්පාල සිරසේන මැතිතුමාගේ ප්‍රධානත්වයෙන් 2015 ජනවාරි මස 06 වන දින එලිදැක් වූ “ශ්‍රී ලංකා නෙක්ස්ට් - නීල හරත යුගයක්” වැඩසටහනෙහි දෙවන සැමරැමයි අප මේ ඇද දින සමරනු ලබන්නේ.

පරිසර සංරක්ෂණය හා සම්පත් තිරසාර භාවිතය අතින් අප ලොවිට ආදර්යයක් සැපයු ජාතියක් වශයෙන් නීතිතමානී සාම්බුද්‍යයක් අප සිත තුළ ඇත. අප සතු දිගු ඉතිහාසයත් සංස්කෘතියත් තුළ වෘක්ෂලතාවත් හා සතා සිපාවන් පිළිබඳවත් පොදුවේ පරිසරය සම්බන්ධවත්, ස්වභාවික සම්පත් නැතුවත්ව පරිහරණය කිරීම සම්බන්ධවත් අප වැඩි අවධානයක් ගොමුකර ඇත.

වර්තමානයේ පවතින සමාජ ආර්ථික ප්‍රව්‍යතා හමුවේ සම්පත් තිරසාර නොවන භාවිතයට පත්ව ඇති අතර විමුණින් ගටව රෝසක් උත්ගතව ඇති බව තොරහසකි. ඒ සඳහා පිළියම් සේවීමත්, වර්තමාන හා අනාගත ලේකය සඳහා තිරසාර හා ප්‍රසන්න පරිසරයක් ඇතිකිරීමත් අප හමුවේ ඇති වගකීමකි. ඒ සඳහා ලේක ප්‍රජාව සමග වික්ව කටයුතු කළ යුතුව ඇත. මෙහිදී දේශගුණික විපර්යාසයන් පොදුවේ සමස්ත ලේකයටම දැක් බලපෑමක් විශ්ලකරන සාධකයක් බවට පත්ව ඇත.

මධ්‍යම අදාළ සහිත ආර්ථිකයක් නිමි රටක් වශයෙන් සහ පරිසර සංරක්ෂණය අතින් වැඩි අවධානයක් ගොමුකර ඇති රටක් ලෙස ශ්‍රී ලංකාව මේවන දේශගුණික විපර්යාසයන්ගේ අනිතකර බලපෑම් අවම කිරීමට හා ඒ සඳහා අනුගත වීමට විවිධ වැඩසටහන් දියත්කර ඇත. පැරස් ගිවිසුම ප්‍රකාරව අප විසින් දැනටමත් හරිතාගාර වායු වීමෝවනය අවම කිරීමට සක්‍රීය මායකත්වයක් දක්වා ඇත.

“ශ්‍රී ලංකා නෙක්ස්ට් - නීල හරත යුගයක්” වැඩසටහන මගින් දේශගුණික විපර්යාසයන්ගේ බලපෑම් සම්බන්ධව දේශීය, ක්‍රියාත්මක හා ගෝලීය වශයෙන් පවතින යාවත්කාලීන තොරතුරු රැකිකීම සහ ශ්‍රී ලංකාවේ සංචාරක ක්‍රියාමාර්ග සඳහා විම තොරතුරු බෙදාහැරීම ප්‍රධාන වශයෙන් අරමුණු කරන අතර පාර්ශ්වකරුවන් අතර ජාලගතවීම, දේශගුණික විපර්යාසයන්ට ඔරෝත්තුදීම සම්බන්ධව ශ්‍රී ලංකාවේ බාතුවය වර්ධනය කිරීම. දේශගුණික විපර්යාසයන් අවම කිරීම සම්බන්ධව ජාතික වශයෙන් සුදුසු ක්‍රියාමාර්ග ගැනීම හා හරිතාගාර වායු වීමෝවනය අවම කිරීමට උනහ්ද කිරීම වැනි කරුණු ද අරමුණු අතරට වික්වේ.

විධැවෙන් “ශ්‍රී ලංකා නෙක්ස්ට් - නීල හරත යුගයක්” වැඩසටහන අප සහ ලේකය අතර වික් අරමුණක් වෙනුවෙන් පාලමක් තනහ කාලීන අවශ්‍යතාවයක් ඉටුකරන වැඩසටහනක් ලෙස මම දකිම්. මෙම වැඩසටහන මගින් විළිදැකින නවතම තාක්ෂණය හා තොරතුරු, විද්‍යාත් දැනුම, තාරෑණ්‍යයේ ජ්‍යවය අනුප්‍රවහනය කිරීම මගින් වඩාත් තිරසාර ලේකයක් ගොඩනැගීමට හැකිවේවායි වික සිතින් පතමි.

නිතියු අනුරාධ ජයරත්න පා.ම.

මහවැලි සංචාරක භා පරිසර නියෝජන අමාත්‍ය

මහවැලි සංවර්ධන හා පරීක්‍රම ලේකම්තුමාගේ පණ්ඩිඩිය

“ශ්‍රී ලංකා නෙක්ස්ට් - නිල හරිත යුගයක්” දෙවන සැමරැම අවස්ථාවේ පණ්ඩිඩියක් නිකුත් කිරීමට ලැබේම පිළිබඳව මම ඉතාමත් සතුවූ වෙමි.

මහවැලි සංවර්ධන හා පරීක්‍රම අමාත්‍යාංශය මෙරට පරීක්‍රම හා ස්වභාවික සම්පත් ආරක්ෂා කිරීමට මූලික වගකීම දරන ආයතනය ලෙස කටයුතු කරන අතර ආර්ථික ව්‍යුහයට හා ජනතාවගේ සුහාදිනය උදෙසා තිරසාර හා ප්‍රසන්න පරීක්‍රම හා ප්‍රයත්නයට ද උරදී ඇත.

ශ්‍රී ලංකාව ස්වභාව සම්පතින් පිරිප්‍රත් දිවයිනක් වන අතර එය තිරසාර දිවි පෙවතක් සඳහා පසුබීම සකසා ඇත. අතිතයේ මෙරට ජනතාව තම පාර්මිපරික දිවිපෙවත තුළ පරීක්‍රම සම්ග සහජවනයෙන් කටයුතු කර ඇත. එහිදී ස්වභාවික සම්පත් තිරසාරව හාවතා කිරීමත්, අනාගත පරීක්‍රමාවන්හි අවශ්‍යතා පිළිබඳ වගකීමකින් යුතුව කටයුතු කර තිබීමත් කැපී පෙනෙන ලක්ෂණයකි.

පරීක්‍රම සම්ග පැවති මෙම තුළිත බව හා සඛැලියාව ව්‍යුතමානයේ බිඳීගොස් ඇති අතර එයට ප්‍රධාන හේතු ලෙස ජනගහනයේ වේගවත් ව්‍යුතමානයේ, ස්වභාවික සම්පත් අධික වශයෙන් තෙවා ගැනීම හා හායනයාම්ත් තිරසාර නොවන නිෂ්පාදනය හා පාරිභෝෂන රාවන් ආදියත් දැක්වීය හැක. තුළී හායනය, ජල දිෂ්ඨානුය හා වායු දිෂ්ඨානුය, පේව විවිධත්ව හායනය, ඕසේන් වියන ක්ෂේත්‍රීම, දේශගුණික විපර්යාස හා සම්බන්ධ ගැටළු වන ගේලිය උර්ශනත්වය ඉහළයාම, මූහුදු මට්ටම ඉහළයාම අදියේ ප්‍රතිච්චයන් ලෙස දැවැත්ත පාරීක්‍රම ගැටළු රුසක් ව්‍යුතමානයේ නිර්මානයේ ඇති අතර විමර්ශන් සමස්ත පිටපත් පැවත්මටම බලපෑමක් ව්‍යුත්කර ඇත.

නිල ආර්ථික සංවර්ධනයට ඉවහළු කරගත හැකි දේවර, ජලජ ව්‍යාපෘති සාර්ථක ස්වභාව සම්පත් වැනි සාර්ථක සම්පත් රුසක් හිමිකරගැනීමට ශ්‍රී ලංකාව වාසනාවන්ත වී ඇත. තවත් හඳුනානොගත් සාර්ථක සම්පත් රුසක් ද අප හමුවේ පවතී. විසේම හරිත සංවර්ධන උපායමාර්ග සම්ග වික්වී වාසි රුසක් ලගාකර ගැනීමේ හැකියාව ඉස්මතුව ඇත. මේ තත්ත්වය යටතේ කාර්මික නිෂ්පාදන, කෘෂිකර්ම, බලශක්ති, ප්‍රවාහන, ඉදිකිරීම හා අධ්‍යාපන වැනි අංශවල හරිත සංක්‍රාන්ත යොදාගැනීම වැදුගත්ය. විමනිසා නිල සහ හරිත සංවර්ධන මුලාරමිකයන් ශ්‍රී ලංකාවේ තිරසාර සංවර්ධනය ප්‍රාගාකර ගැනීම සඳහා මහත් පිරිවහලකි. මහවැලි සංවර්ධන හා පරීක්‍රම අමාත්‍යාංශය විසින් “ශ්‍රී ලංකා නෙක්ස්ට් - නිල හරිත යුගයක්” වැඩසටහන හඳුන්වාදීමේ පරිමාර්ථය මෙයයි.

“ශ්‍රී ලංකා නෙක්ස්ට් - නිල හරිත යුගයක්” වැඩසටහන මගින් සියලු මට්ටම්වල ජනතාවට පරීක්‍රම ආශ්‍රිත ගැටළු පිළිබඳ මනා අවබෝධයක් බ්‍රාදුදෙසි.

ශ්‍රී ලංකාවේ නිල හරිත ආර්ථිකය යටාර්ථයක් බවට පත් කිරීම සඳහා වැඩි අවස්ථාවන් බිඳීගොනීමට මෙම වැඩසටහනන් හේතුවේවා යයි පත්ම්.

අනුර දිකානායක

ලේකම්

මහවැලි සංවර්ධන හා පරීක්‍රම අමාත්‍යාංශය

පෙරදුක්ම

වසර දහක් ගණනක් පැරණි ඉතිහාසයක් ඇති ශ්‍රී ලංකාව යටත්වීමේන්තුව යුගයට පෙර රජවරියෙහි කීපදෙනෙක් යටතේ පාලනය විය. මෙත අතිතයේ සංවර්ධන ක්‍රියාවලියෙදී මෙම හිම්වාරයන්ගේ පූරෝකථනය තුළ පරිසර හිතකම් සේවාවරත්වය බිඳ වැටි ඇත. වර්තමානයේ අප්‍රා පාතියක් මෙස බොහෝ පාරිසරික අතියේගවලට මුහුණ දෙමීන් සිටින අතර අතිතයේ ඇති වූ තාක්ෂණික හා විද්‍යාත්මක දියුණුවේ දී මත වූ පාරිසරික ගැටළු සඳහා විසඳුම් සෙවීමේ සටනක මුළු ලේකයම යෙදී සිටියි.

මානව ක්‍රියාකාරකම් විලින් විමෝශනය වන හර්තාගාර වායු නිසා ඇතිවන දේශගුණික විපර්යාස වර්තමාන මානව හිම්වාරය මුහුණ දෙන ප්‍රධාන අතියේගය අතරත් විකකි. වර්ෂ 2050 වන විට ලේක ජනගහනය තවත් ඩිලියන 2 කින් වර්ධනය වේ. ව්‍යුහවින් මානව ක්‍රියාකාරත්වයන් වැඩි වැඩියෙන් සිදුවීමෙන් සහ හර්තාගාර වායු විමෝශන වැඩිවිමෙන් දේශගුණය තවදුරටත් වෙනස් වේ.

ප්‍රංශයේ පැරස් නුවර පවත්වන ලද වික්සත් පාතින්ගේ රාමුගත සම්මුතියෙහි විසි වික් වන සැසි වාරයේදී ශ්‍රී ටංකාව ඇතුළුව විහි පාර්ශ්වකරුවන් විසින් පැරස් ගිවිසුමට විකාශනවය පල කරන ලදී. සාමාන්‍ය ගෝලීය උෂ්ණන්වය පූර්ව කාර්මික අවධියේ පැවති උෂ්ණන්වයට වඩා සෙල්සියස් අංශක දෙකක (C 201) මට්ටමට වඩා අඩු මට්ටමක පවත්වා ගැනීම හෝ සෙල්සියස් අංශක 1.5ක මට්ටමකට සීමා කිරීමට උත්සාහ කිරීම තුළින්, දේශගුණික විපර්යාසයේ අවබ්‍යන්ම සහ බලපෑම් සැලකිය යුතු මෙස අඩු කරනු ඇති බව හඳුනා ගැනීම දේශගුණික විපර්යාසවල අතිතකර බලපෑම් සහ දේශගුණික ප්‍රබලතාවය සහ අඩු හර්තාගාර වායු විමෝශන ක්‍රියාවලියට යොමුවීම, ආහාර නිෂ්පාදනය තර්ජනයට ලක් තොකරන ආකාරයට වැඩි දියුණු කිරීමට ඇති හැකියාව වැඩි කිරීම අඩු හර්තාගාර වායු විමෝශනය හා දේශගුණික විපර්යාසවලට ඔරුත්තු දීම් වැඩිදියුණු කිරීම කරා යන මාවතකට අනුකූලව මුළු ප්‍රවාහය සැලසීම මෙමගින් සිදුකෙරේ.

පැරස් ගිවිසුම අනුගමනය කිරීමෙන් අනතුරුව විහි අරමුණු සපුරා ගැනීම පිණිස අඩු කාඛන් සංවර්ධන ක්‍රියාවලියක් තුළ පාතික සමාජ ආර්ථික සංවර්ධනය සහතික කිරීම සඳහා “ශ්‍රී ලංකා නෙක්ස්ට් - නීල හර්ත යුගයක්” වැඩිසටහන 2016 ජනවාරි මාසයේ දී ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ අතිගරු ජනාධිපතිතුමා විසින් ආරම්භ කරන ලදී.

“ශ්‍රී ලංකා නෙක්ස්ට් - නීල හර්ත යුගයක්” වැඩිසටහනහෙහි දැක්ම වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා මෙහි දැවැන්ත දෙවෙනි සම්මන්ත්‍රණය හා ප්‍රදේශගුණය 2017 ඔක්තෝබර් මස 16 සිට 17 දක්වා කොළඹ, බඩුවාරනායක අනුස්මරණ රාත්තන්තර සම්මන්ත්‍රණ කාලාවේදී පවත්වනු ලබයි. මෙය තීරසාර පරිහෙළුජනය සහ නිෂ්පාදනය පවත්වාගෙන යාම හා වී අනුව පිටත රාජාවන් වෙනස් කිරීමට සමාජය දිරිගත්වයි. මෙම “ශ්‍රී ලංකා නෙක්ස්ට් - නීල හර්ත යුගයක්” වැඩිසටහන සංරචක කිපයින් සමන්විතය. ඒ අතර පරිසරය සඳහා දායකත්වයක් දක්වන්නන් ඇගයීමට ලක් කිරීම, පර්යේෂණ සම්මන්ත්‍රණ, විද්‍යාත්මක නිශ්චිත ප්‍රදේශන, ව්‍යුපර ප්‍රදේශන හා වෙනත් දැනුවත් කිරීමේ වැඩිසටහන් වේ.

රාජ්‍ය හා රාජ්‍ය තොවන ආයතන, ප්‍රදේශලික අංශය, සිව්ලේ සමාජ සංවිධාන, විද්‍යාත්මක, ආධාර සපයන ආයතන හා වෙනත් පාරිසරික සංවිධාන හා හමුල්කාර සංවිධාන වික්ව මෙම වැඩිසටහන ක්‍රියාත්මක කරනු ලබයි. “ශ්‍රී ලංකා නෙක්ස්ට් - නීල හර්ත යුගයක්” 2017 සම්මන්ත්‍රණය හා ප්‍රදේශගුණය සඳහා සියලුදෙනාම සාදාරෙයෙන් පිළිගන්නා අතර මෙම වැඩිසටහන සාර්ථක කර ගැනීම සඳහා දැඩි ප්‍රයත්තනයකින් කටයුතු කළ සහ සහයෝගය ලබා දුන් සියලුදෙනා ස්තුති පූර්වකට අගය කරමු.

“ශ්‍රී ලංකා නෙක්ස්ට් - නීල හර්ත යුගයක්” ලේකම් කාර්යාලය

සභාපති - රියල් අද්ම්‍රිතාල් රෝහනා පෙරේරා, සභාපති, සමුද්‍ර පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරීය

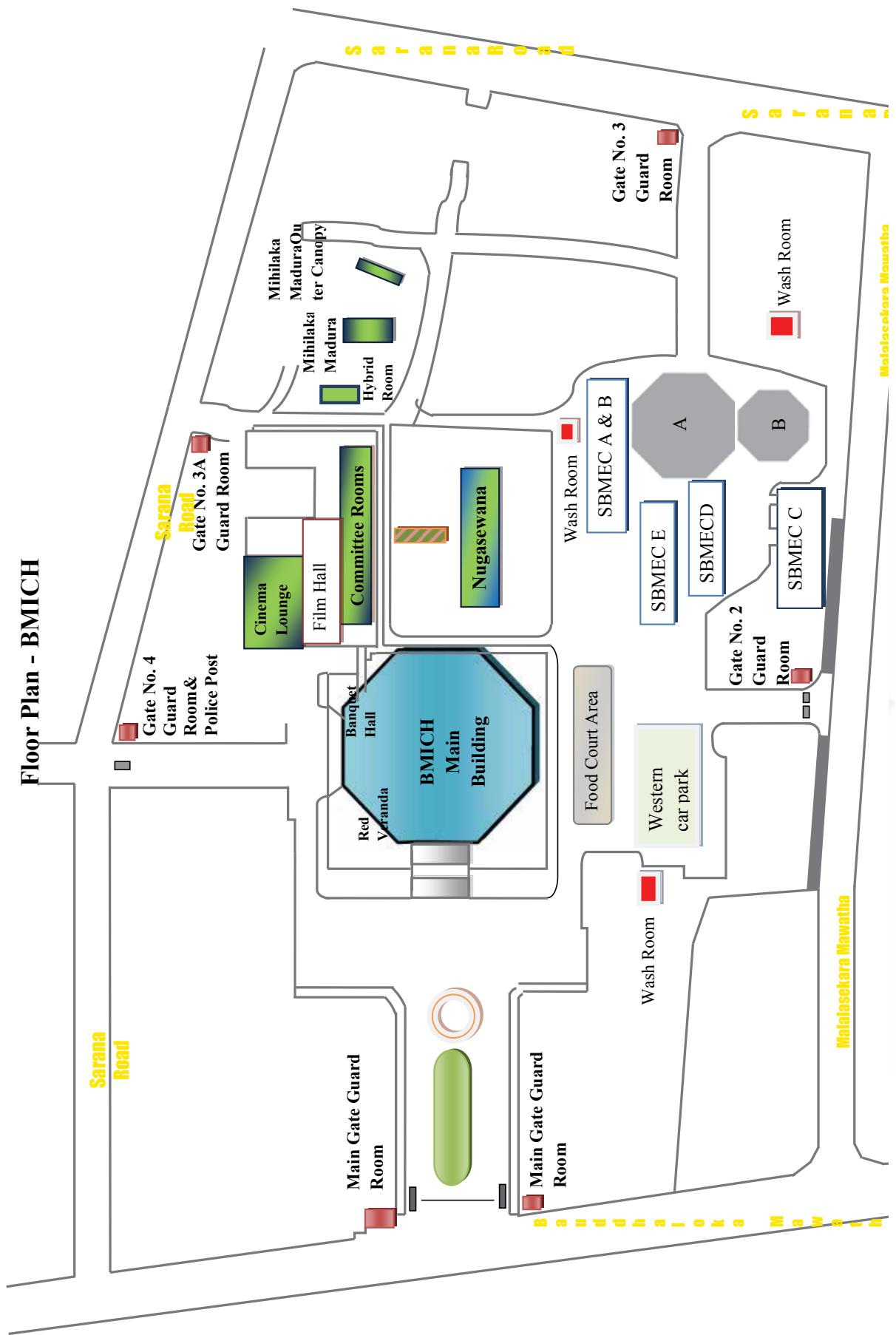
සමාජෝත්‍යක: ආචාර්ය සුතිමල් ජයතුංග, අධිෂක්ෂ, දේශගුණ විපර්යාස ලේකම් කාර්යාලය, මහවැලි සංවර්ධන හා පරිසර අමාත්‍යාංශය

බණ්ඩාරනායක අනුස්මරණ ජාත්‍යන්තර සම්මන්ත්‍රණ ගාලුව (BMICH) ශ්‍රී ලංකාවේ කොළඹ දිස්ත්‍රික්කයේ පිහිටි සම්මෙලන මධ්‍යස්ථානයක් වේ. 1956 - 1959 දක්වා ශ්‍රී ලංකාවේ හිටපු අග්‍රාමාත්‍ය සොලමන් රජ්‍යේ බිජේ බණ්ඩාරනායක මහතා සිහිවීම පිණිස 1973 වර්ෂයේදී බණ්ඩාරනායක අනුස්මරණ ජාත්‍යන්තර සම්මන්ත්‍රණ ගාලුව ආරම්භ කරන ලදී.

විය දකුණු ආසියාවේ හොඳම සම්මන්ත්‍රණ මධ්‍යස්ථානය වන අතර ආසියාවේ සම්මන්ත්‍රණ මධ්‍යස්ථාන අතර ප්‍රධාන තැනක් ගනී. විය උපරිම වෘත්තීය පහසුකම් වලින් සමන්වීත අතර මනරම් වූ ස්වභාවික වට්පිටාවකින් යුත්තය. 1998 වර්ෂයේදී සිරිමාවෝ බණ්ඩාරනායක අනුස්මරණ පුදුරුණ මධ්‍යස්ථානය ද මෙයට වික්විය. බණ්ඩාරනායක අනුස්මරණ ජාත්‍යන්තර සම්මන්ත්‍රණ ගාලු පරිග්‍රය ශ්‍රී ලංකා ජනාධිපතිතුමාගේ ප්‍රධානත්වයෙන් ක්‍රියාත්මක වන ජාතික විස්. බඩුලිවී. ආර්. ඩී. බණ්ඩාරනායක අනුස්මරණ පදනම (BNMF) මගින් පාලනය වේ.

Floor Plan - BMICH

“ශ්‍රී ලංකා නෙක්ස්ට් - නිල හරිත යුගයක්” වැඩිසටහන

මුළුක්කය (Goal):

නිල හරිත ආර්ථික මුලාරම්භය (Initiative) මගින් ශ්‍රී ලංකාව තුළ තීරසාර සංවර්ධනය ප්‍රවර්ධනය කිරීම.

ප්‍රධාන අරමුණු (Main Objectives):

- දේශගුණික විපර්යාස මගින් ඇතිවන ගැටව් වලට මුහුණදීමට දේශීය, කලාපීය සහ ගෝලීය වශයෙන් ගෙන ඇති ක්‍රියාමාර්ග/ලත්සාහයන් පිළිබඳ යාවත්කාලීන දැනුම රැස්කර ගැනීම සහ ශ්‍රී ලංකාවේ සංවර්ධන ක්‍රියාවලියට/න්තර පත්‍රයට ඉවහල්කර ගැනීම/යොදා ගැනීම සඳහා විම දැනුම බෙඳාහැරීම.
- ප්‍රධාන වශයෙන් දායකවන පාර්ශව (key stakeholders) සහ සාමාන්‍ය ජන සමාජය තුළ පර්සරය සහ නිල හරිත ආර්ථික පිළිබඳ අවබෝධ ඇතිකිරීම තුළින් ඔවුන්ගේ ක්‍රියාකාරී දායකත්වය ශ්‍රී ලංකාවේ ආර්ථික සහ පාර්සරක තීරසාරත්වය ලැගැනීම සඳහා ලබාගැනීම.
- පර්සර සංරක්ෂණය සහ පාර්සරක නවෝත්පාදන සඳහා මුළුක වී, ආරම්භයේ සිට කැපවී කටයුතු කරන පුද්ගලයින් විසින් තීරසාර සංවර්ධනය ලැගැනීමට ලබාදුන් ක්‍රියාකාරී දායකත්වය ඇගයීමට ලක් කිරීම මගින් ඔවුන් ධෙරෙයමත් කිරීම සහ අගය කිරීම.
- ජාල ගතවීම/ජාලකරණය (networking), සම්බන්ධීකරණය, සංහතිය සහ සම්මුළුත්තන (coherence and synergies) බලැගැන්වීම මගින් ශ්‍රී ලංකාව තුළ ඔරෝත්තුදීමට අවශ්‍ය නැකියාව/ධාරකාවය වැඩිදියුණු කිරීම සහ විමකින් දැනුම, උසස් ක්‍රියාවීධි (best practices) සහ අත්දැකීම් දායකවන පාර්ශව (stakeholders) අතර භූවමාරු කරගැනීමට අවශ්‍ය පසුබෑම සකස්කිරීම.
- ජාතික වශයෙන් යෝග්‍ය හරිතාගාර වායු අවම කිරීමේ ක්‍රියාකාරකම් (NAMAs) මගින් හරිතාගාර වායු වීමෙශ්වනය අවම කිරීමට (GHG Mitigation) ධෙරෙයමත් කිරීම සහ දේශගුණික විපර්යාස සඳහා අනුගතවීමේ /අනුහුවීමේ (Adaptation) ක්‍රියාමාර්ග මගින් ශ්‍රී ලංකාවේ ගොදුරු විය හැකි (vulnerable) අංශ, කලාප, සහ ජන කොට්ඨාස තුළ ඔරෝත්තුදීමේ (resilience) නැකියාව වැඩිදියුණු කිරීම.
- පැරිස් සම්මුතිය ඇතුළු අනෙකුත් බහු පාර්ශවීය පාර්සරක හිටිසුම් වලට අදාළ ජාතික කැපවීම ඉටුකිරීම.

ප්‍රධාන අවස්ථා (Major events)

- ජනාධාරී පර්සර සම්මාන ප්‍රදානයේත්සවය 2017.
- දේශගුණික විපර්යාස පිළිබඳ ක්‍රියාකාරකම්වල අත්දැකීම් භූවමාරු කිරීමේ සංස්කීර්ණය.
- ජාතික පර්යේෂණ සම්මාලන.
- දේශගුණික විපර්යාස පිළිබඳ තරඟා සම්මාලන.
- නිල හරිත ආර්ථිකය සහ පර්සරය පිළිබඳ ප්‍රදානයනය.
- සාර්ක් කළාපීය දේශගුණික විපර්යාස පිළිබඳ වැඩිමුළුව.
- ජාතිකව නිර්ත්තය කරන ලද දායකත්ව (NDCs) පිළිබඳ සංවාද මණ්ඩපය.
- සාගරක සහ සම්පූද්‍ය සම්පත් තීරසාර හාවිතය පිළිබඳ විද්‍යාත් සංවාදය.
- පාසල් දැනුවත් කිරීමේ වැඩිසටහන.
- නිල හරිත ආර්ථිකය සහ පර්සරය පිළිබඳ සිනමා දැක්ම.
- ‘සොඩා වලන සිතුවම්’ සිනමා සම්මාන උගේල.

ඡනාධිපති පරීක්‍රම සම්මාන උපෙල - 2017

ස්ථානය	:ප්‍රධාන ගාලුව
දිනය	:2017 ඔක්තෝබර් 16
වේලාව	:පෙ.ව. 10.00 සිට ප.ව. 12.00 දක්වා

ශ්‍රී ලංකාවේ ආර්ථික සංවර්ධනය උදෙසා පරීක්‍රම සුරෙකීම හා ආරක්ෂා කිරීමේ වැදගත්කම පිළිබඳව සහ්තිවේදන ජාලය පූජල් කරමින් ආයතන සහ මහජනතාවගේ සහභාගිත්වය ඇතිව පිරිසිදු හරත පරීක්‍රම සඳහා නීල හරත යුතුයක් ගොඩනැංම රජයේ ප්‍රධාන කාර්යය භාරයෙවේ.

මෙම කර්තවිභාෂ සාර්ථක කර ගැනීම උදෙසා මහවැලි සංවර්ධන හා පරීක්‍රම අමාත්‍යාංශය විසින් විවිධ වැඩසටහන් මාලාවන් සැලසුම් කර ඇත. ඒ අතරින් මධ්‍යම පරීක්‍රම අධිකාරය විසින් ඡනාධිපති පරීක්‍රම සම්මාන ප්‍රාන්ත වැඩසටහන සංවිධානය කිරීම මගින් පරීක්‍රම සංරක්ෂණය සහ ආරක්ෂාව සඳහා සුවිශේෂ බායකත්වයයක් ලබා දී ඇති පුද්ගලයන්, ආයතන, සංවිධානය සහ ක්‍රියාකාරකම් සඳහා ඇගයීමට ලක් කරනු ඇත.

2017 ඡනාධිපති පරීක්‍රම සම්මාන උපෙලේ ප්‍රධාන අරමුණ වන්නේ අතිරිත ඡනාධිපතිතුමාගේ නායකත්වය යටතේ පිරිසිදු හා හරත නිෂ්පාදන පාරිභෝෂනය හා දිගුකාලීන තීරකර ක්‍රියාකාරකම් ප්‍රවර්ධනය මගින් පරීක්‍රම සහ ආරක්ෂාව සඳහා මහජනතාව උත්තු කරමින් වේ.

මෙම වන වට ප්‍රවීන විනිසුරු මධ්‍යාලක් හරහා සුදුසුකම්ලත් ශ්‍රී ලංකික පුරවැසියන්, ආයතන, හා ව්‍යාපාර තොරා ඇති අතර ඒ අතරින් සමාජ සංස්කෘතික හා ආයතනීක අංශ යටතේ ජයග්‍රාහකයින් 11 දෙනෙක්, ක්‍රිමාන්ත අංශයෙන් හා ව්‍යාපාර අංශයෙන් ජයග්‍රාහකයින් 44 දෙනෙක් සහ හරත දුරුවෙශ් තිබෙනෙක් වෙත ඡනාධිපති පරීක්‍රම සම්මාන පිරිනැමී.

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතනත්ත්වාදී සමාජවාදී ජනරජයේ අතිරිත ඡනාධිපතිතුමාගේ සහභාගිත්වයෙන් 2017 ඔක්තෝබර් මස 16 වන දින පෙ.ව. 10.00ට බණ්ඩාරනායක අනුස්මරණ ජාත්‍යන්තර සම්මෙන්තු ගාලුවේ ප්‍රධාන ගාලුවේදී පැවත්වේ.

සහ්තිවේදන මාධ්‍ය :සිංහල සහ ඉංග්‍රීසි

සහභාගිත්ත්වන් :තරුණා, විද්‍යාත්, මාධ්‍ය

සංවිධානය :මධ්‍යම පරීක්‍රම අධිකාරය

**ශ්‍රී ලංකා නෙක්ස්ට් සමාරමිහක උපේල - "නීල හරත දුගය" සම්ම්‍රුද්‍ය හා ජනාධිපති පරීක්ෂර
සම්මාන උපේල 2017**

නොය පත්‍රය

වේලව	වැඩසටහන් විස්තරය
පෙ.ව. 9.45	ආරාධිත අමුත්තන්ගේ සම්පූර්ණිය
පෙ.ව. 9.55	මහවැලි සංවර්ධන හා පරීක්ෂර නියෝජන අමාත්‍ය ගරු අනුරාධ ජයරත්න මැතිතුමාගේ සම්පූර්ණිය
පෙ.ව. 10.00	ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ අතිගරු ජනාධිපති මෙත්පාල සිරසේන මැතිතුමාගේ සම්පූර්ණිය
පෙ.ව. 10.10	වාර්තානුකුල පොල්තේල් පහන දැඟ්ල්වීම
පෙ.ව. 10.15	පාරිසරික වාර්තා විත්පය
පෙ.ව. 10.18	පරීක්ෂර ගිතය
පෙ.ව. 10.23	වැඩසටහන හඳුන්වා දීම - ඉංග්‍රීසි / සිංහල /දෙමළ
පෙ.ව. 10.30	පිළිගැනීමේ කථාව අනුර දිසානායක මහතා, ලේකම් - මහවැලි සංවර්ධන හා පරීක්ෂර අමාත්‍යාංශය
පෙ.ව. 10.35	විශේෂාංගය
පෙ.ව. 10.40	ජාතික හරත සම්මාන 2017 සම්මාන ප්‍රදානය - කුසලතා සම්මාන (18)
පෙ.ව. 10.50	විශේෂාංගය
පෙ.ව. 10.55	ජාතික හරත සම්මාන 2017 සම්මාන ප්‍රදානය - ලේකබ සම්මාන (14)
පෙ.ව. 11.00	විශේෂාංගය
පෙ.ව. 11.05	ජාතික හරත සම්මාන 2017 සම්මාන ප්‍රදානය - රිදී සම්මාන (08)
පෙ.ව. 11.10	පරීක්ෂර ගිතයේ රැප රචනය විළුදුක්වීම
පෙ.ව. 11.15	ජාතික හරත සම්මාන 2017 සම්මාන ප්‍රදානය - රිදී සම්මාන (06)
පෙ.ව. 11.23	හරත දුරැවෝ වැඩසටහනේ සම්මාන ප්‍රදානය (03)
පෙ.ව. 11.28	පරීක්ෂර ජනාධිපති සම්මාන 2017 සම්මාන ප්‍රදානය (11)
පෙ.ව. 11.35	ජාතික හරත වාර්තාකරණ කුමවේදය සඳහාවූ සම්මාන ප්‍රදානය (01) (මහවැලි සංවර්ධන හා පරීක්ෂර අමාත්‍යාංශය)
පෙ.ව. 11.37	විශේෂ සම්මාන ප්‍රදානය (01)
පෙ.ව. 11.40	ශ්‍රී ලංකා තු රසායන සිතියම් සංග්‍රහය (වෙළම 1) විළුදුක්වීම තු විද්‍යා සම්ක්ෂණ හා පතල් කාර්යාංශය
පෙ.ව. 11.45	ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ අතිගරු ජනාධිපතිතුමා සහාව ඇමතිම
පෙ.ව. 11.55	ජාතික ගිත
පෙ.ව. 12.00	වැඩසටහන් නීමාව හා තේ පැන් සංග්‍රහය

“සොබා දැනුම” පරිසර විෂය පිළිබඳ පාසල් සිසුන් / ගුරුත්වතුන් දැනුවත් කිරීමේ වැඩිමුළුව

දිනය : 2017 ඔක්තෝබර් 16
වේලාව : පෙ.ව 11.30 - ප.ව 4.30
ස්ථානය : කමිටු ගාලා ඩී, ලෝවස්

පාරිසරක අධ්‍යාපනය යනු පාරිසරක ගැටළු විසඳුම සඳහා, නිපුණතා වර්ධනය කිරීම, ජ්‍යවන පරිසරය හා පරිසරය පවත්වා ගෙන යාම හා වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා පොදු පාරිසරක දැනුවත්හාවය ඉහළ නැංවීම සඳහාත් යොදාගත හැකි ව්‍යාපෘති උපායමාරුගවලින් විකැකි. පාරිසරක අධ්‍යාපනයේදී අරමුණ වර්තමානයේදී “අධ්‍යාපනය තිරසරහාවය සඳහා” යන කරුණ අවධාරණය වන පරිදි නවීකරණය වී ඇත. පාරිසරක අධ්‍යාපනය මගින් ලොව පුරා පාරිසරක තිරසර සමාජයක් ප්‍රවර්ධනය කරනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ.

මෙය සැලකීම්ලේට ගත් මහවැලි සංවර්ධන හා පරිසර අමාත්‍යාංශය විසින් පරිසරය පිළිබඳ දැනුවත් කිරීමේ වැඩිසටහන්, විශේෂයෙන්ම පාසල් පළමුන් සහ ගුරුවරුන් ඉලක්ක කොට ගෙන ක්‍රියාත්මක කිරීමට පියවර ගෙන තිබේ. 2016 වසරේදී හඳුන්වාදුන් නව පාසල් විෂයමාලාව සඳහා පරිසර අධ්‍යාපනයද හඳුන්වා දීම සඳහා මහවැලි සංවර්ධන හා පරිසර අමාත්‍යාංශය, අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය සමග වික්ව පියවර ගෙන ඇත. ඒ අනුව පාරිසර විෂය පිළිබඳව පාසල් සිසුන් දැනුවත් කිරීමේ වැඩිසටහන් මෙන්ම විද්‍යා හා කෘෂිකර්ම යන විෂයන් උගත්වන ගුරුවරුන් සඳහා ගුරු පුහුණු වැඩිසටහන් ද පළත් මට්ටමෙන් ක්‍රියාත්මක කෙරේ.

මිශ්‍ය ලංකා රජය විසින් 2017 වසරේ ඔක්තෝබර් 16-17 යන දිනවල කොළඹදී සංචිතය කරනු ලබන Sri Lanka NEXT සම්මේලනයේ වික් අංශයක් ලෙස 2017 වසරේ ඔක්තෝබර් 16 වන දින පාසල් සිසුන් / පාසල් ගුරුත්වතුන් සඳහා පරිසරය ආශ්‍රිත විෂයයන් පිළිබඳ දැනුවත් කිරීමේ වැඩිමුළුවක් සංචිතය කර තිබේ.

මෙතිදී පහත සඳහන් මාත්‍යකා යටතේ දේශන තුනක් පැවැත්වීමට බලාපොරොත්තුවේ.

- නාගරික හරිත ආවරණය ස්ථාපිත කිරීමේ වැදගත්කම.
- හූම් භායනය හා පාංශ සංරක්ෂණය කිරීමේ වැදගත්කම.
- මිසේන් ස්ථාපිත පුරුෂීමේ වැදගත්කම හා වායු සම්පත් කළමනාකරණය

වැඩිමුළුවේ අරමුණු:

- පාරිසර පිළිබඳ සංවේදී අනාගත සිසු පරපුරක් බිජි කිරීම
- පෙරව විවිධත්වය, වන සම්පත්, නාගරික තුරු වියන්, ඩුම් භායනය හා පාංශ සංරක්ෂණය, වායු සම්පත් කළමනාකරණය සහ මිසේන් ස්ථාපිතයේදී වැදගත් කම ඇතුළු විවිධ පාරිසර කරුණු පිළිබඳ දැනුවත් කිරීම.
- ආක්‍ර්‍මණය වෙනසක් ඇති කිරීම තුළින් පාරිසර සංරක්ෂණය කෙරෙහි පාසල් දැනුවන් යොමු කිරීම.
- පාසල් පළමුන් සහ ගුරුවරුන් හට පරිසරය පිළිබඳ විශේෂයුදින් සමග ඔවුන්ගේ දැනුම වැඩි දියුණු කර ගැනීමට අවස්ථාව සැලයේ.

මාධ්‍ය : සිංහල

අපේක්ෂිත සහනාග්‍රීවන්නන් : පාසල් පළමුන් සහ පාසල් ගුරුවරුන් - 500

සංචිතයකින් : මහවැලි සංවර්ධන හා පාරිසර අමාත්‍යාංශයේ වන සම්පත් අංශය, ඩුම් සම්පත් අංශය සහ වායු සම්පත් කළමනාකරණ හා ජාතික මිසේන් වේකකය.

“සොබා දැනුම” පරිසර විෂය පිළිබඳ පාකැල් සිසුන්/ගුරුත්වතුන් දැනුවත් කිරීමේ වැඩිමුණුව තෙකුර පෙනුය

වේලාව	වැඩිසටහන් විස්තරය
පෙ.ව. 11.30	එක්‍රෝප්‍රිඩිංචිය/දිවා ආහාරය
පෙ.ව. 12.30	පිළිගැනීමේ කඩාව/අතිරේක ලේකම් (පරිසර ව්‍යාපෘති, පූහුණු සහ පර්යේෂණ මහවැලි සංවර්ධන හා පරිසර අමාත්‍යාංශය)
පෙ.ව. 12.40	නාගරික තුරු වියන් ස්ථාපිත කිරීම සහ විනි වැදුගත්කම පිළිබඳ දේශනුය මහාචාර්ය සිරල් විදේශ්‍යන්දර මහතා, මූලික අධ්‍යයන ආයතනය
පෙ.ව. 13.30	තුම් භාෂණය,විනි බලපෑම සහ පාංශ සිර්ස්ක්‍රියා වැදුගත්කම පිළිබඳ දේශනුය ආචාර්ය නිමල් තෙවැනිඳාර්වි මහතා ස්වභාවික සම්පත් කළමනාකරණ මධ්‍යස්ථානය
පෙ.ව. 14.30	චිකේෂ් වියන සුරුකීමේ වැදුගත්කම සහ වායු සම්පත් කළමනාකරණය පිළිබඳ දේශනුය පි.විම්.ලේ.කේ.ගුණවර්ධන මහතා, අධ්‍යක්ෂ, වායු සම්පත් කළමනාකරණ හා ජාතික ඕස්කොන් ඒකකය මහවැලි සංවර්ධන හා පරිසර අමාත්‍යාංශය
පෙ.ව. 15.30	සාකච්ඡා වාරය
පෙ.ව. 16.30	වැඩිසටහන් නීමාව

ශ්‍රී ලංකාවේ ජාතිකමය නිර්නය කළ දායකත්වයන් (NDCs) සඳහාව විද්‍යුත් සංවාදය 2017 ඔක්තෝබර් 16, කොළඹ

කම්පු ගාලුව 'ලැවෙන්ඩ්' බණ්ඩාරනායක අනුස්මරණ ජාත්‍යන්තර සම්මෙළුන් ගාලුව

ශ්‍රී ලංකා NEXT- Blue Green Era වැඩසටහනට සමගාමීව, මහවැලි සංවර්ධන හා පරිසර අමාත්‍යාංශයේ දේශගුණික විපර්යාස ලේකම් කාර්යාලය විසින් Nationally Determined Contributions (NDCs) පිළිබඳ විද්‍යුත් සංවාදය (2017) ප්‍රධාන කොටස්කරුවන්ගේ සහභාගිත්වයෙන් සංවිධානය කරනු ලබයි. ශ්‍රී ලංකාවේ පැරස් ගිවිසුම එමතුයි අයුරින් ක්‍රියාත්මක කිරීම මෙමගින් බලාපොරොත්තු වේ. මෙම සංවාදය Low Emission Development Strategies Asia Partnership (LEDS-Asia) සහ Preparation of Intended Nationally Determined Contribution (INDC) to the Paris Agreement under the United Nations Framework Convention on Climate Change (UNFCCC)" UNEP-GEF ව්‍යාපෘතිය සමග ඒකාබද්ධව ක්‍රියාත්මක වේ. මෙය ශ්‍රී ලංකාවේ Readiness Action Plan for Nationally Determined Contributions (NDCs) මගින් හඳුනාගත් අංශ 14 ක ප්‍රධාන කොටස්කරුවන්, වෘත්තිකයින්, රාජ්‍ය තොවන සංවිධාන, පෞද්ගලික අංශය, විශේෂයායින් සහ ප්‍රතිපත්ති සම්භාදකයින් සඳහා වන වර්ධක ප්‍රයෝගික සංවාදයක් වනු ඇත.

ශ්‍රී ලංකාව පැරස් ගිවිසුමට අන්සන් කර ඇති අතර ශ්‍රී ලංකාවට නිශ්චිත Nationally Determined Contributions (NDCs) බඩා ගැනීමට බඳා සිටී. අනතුරුව, වීම ඉලක්ක සපුරා ගැනීමට සූභ්‍යතාම් වීමේ ක්‍රියාකාරී සැලැස්මක්ද සකස් කර ඇත. මෙම සැලැස්ම ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී තොර විශේෂාංශාය, තාක්ෂණාය, මුල්‍යකරණාය, පාලනය, අධික්ෂණාය සහ වාර්තා කිරීම සම්බන්ධ බොහෝ ගැටුම ඇතිවි තිබේ. වෛඩෝන්, ක්ෂේෂ්‍යයේ ප්‍රධාන කොටස්කරුවන්, ආයෝජන කන්ෂ්ඩායම් හා විශේෂයායින් සමග වික්ව ඉහත සඳහන් ගැබා සාකච්ඡා කිරීමට හා සංඝ්‍යාව සඳහා මෙම විද්‍යුත් සංවාදය සැලසුම් කර ඇත. මෙහිදී ප්‍රධාන පාරැශ්වකරුවන්ගේ කාර්යන් ඉස්මතු කර දැක්වීමට සහ සංවාදයේ ප්‍රේක්ෂකයන් සමග කටයුතු කිරීම සඳහා අපි අවස්ථාවක් බඩා දෙන්නේමු. විසේම සංවාදය අතරතුර පොස්ස්ටර් සැසියක් පැවැත්වීමටද ඉඩකඩ වෙන්කර ඇත. මෙම අන්තර් ක්‍රියාකාරී සැසි විකිනෙකාගේ ප්‍රවේශයන් සහ ක්‍රියාකාරීත්වය පිළිබඳව ඉගෙන ගැනීමට හා ජාලකරණයට අවස්ථාවක් බඩා දෙයි.

සහභාගිත්වන්නන්:

ප්‍රධාන වශයෙන් මධ්‍යම හා පළාත් ආන්ඩ්වේ නියෝජිතයින් හා තොරාගත් රාජ්‍ය තොවන සංවිධාන (NGOs), ජාත්‍යන්තර රාජ්‍ය සංවිධාන (IGOs), බහුජාර්ං්වික සහ ද්වීප්‍රාංෂික මුළු ආයතන, GEF ආයතන, ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීමේ ඒකක, think tanks පෞද්ගලික අංශයේ ජාලයන්හි නියෝජනය කරන නියෝජිතයින් 100 දෙනෙකු සහභාගි වීමට බලාපොරොත්තු වනු ඇත. ශ්‍රී ලංකාවේ NDCs ක්‍රියාත්මක කිරීමේ සූභ්‍යතාම පිළිබඳ සාකච්ඡාවක් පැවැත්වීම අපගේ අරමුණ වේ. මේ අමතරව, LEDS ගෝලීය නවුල්කරුවන් තම කළාපිය ජාලයන් හරහා අඩු විමෝශන සංවර්ධනය හඳුනාගෙන ඒවායේ විශේෂයා දැනුම සහ පහසුකම් සැපයීම සඳහා වන සංවාදයට සහභාගි වනු ඇත.

සංවාදය මගින් ඉටු කර ගැනීමට බලාපොරොත්තු වන අරමුණු

- නැගි වන ගෝලීය හා ජාතික ප්‍රවත්තනා සහ හාවිතයන් පිළිබඳ විශේෂයා දැනුම හා අත්දැකීම් බෙදාහැර ගැනීම,
- විශේෂයෙන්ම, දේශගුණික විපර්යාස අවම කිරීමේ අරමුණු සහ ඉලක්කයන් සපුරා ගැනීම සඳහා කටයුතු කිරීම.
- දේශගුණික විපර්යාස වළට අනුවර්තනය හා වියින් සිදු වන පාඩු පිළිබඳ නැගි වන ගෝලීය හා ජාතික ප්‍රවත්තනා සහ අත්දැකීම් පිළිබඳ විශේෂයා දැනුම හා පළපුරුද්ද දුවමාරු කිරීම.
- අපේක්ෂා කරන අභියෝග සහ උපකාරක අවශ්‍යතා ඇතුළුව NDCs (RAP-NDC) පිළිබඳ ක්‍රියාකාරී සැලස්ම ක්‍රියාත්මක කිරීමට ක්ෂේෂ්‍යයන් අතර ක්‍රියාකාරී සංවාදයක් ඇති කිරීම.
- RAP-NDC ක්‍රියාත්මක කිරීම සම්බන්ධ ප්‍රතිපත්ති, වැඩසටහන්, ව්‍යාපෘති, මෙවලම්, මාර්ගෝපදේශ බාර්තා, කොටස්
- බඩා ගැනීම, මුල්‍යකරණාය, පාලනය, විනිවිද්‍යාවය, නිරීක්ෂණ සහ වාර්තාකරණාය පිළිබඳ සාකච්ඡා කිරීම.
- අවශ්‍ය ක්‍රියාකාරකම් ගැවේෂණය කිරීම සඳහා පෞද්ගලික අංශය සහ අනෙකුත් දේශගුණික ව්‍යාපෘති ජාලයන් සමග කටයුතු කිරීම.

ශ්‍රී ලංකාවේ ජාතිකමය නිර්නය කල දායකත්වයන් සඳහා වූ විද්‍යුත් සංචාරය
2017 වසරේ ඔක්තෝබර් 16, වේලාව - ප.ව. 1.00 - 5.30

නොය පත්‍රය

වේලාව	වැඩසටහන් විස්තරය
13.00	සහනාගිවන්නේ ලියාපදිංචි කිරීම
13.30	පිළිගැනීමේ කථාව, මහවැලි සංවර්ධන හා පරිසර අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්තුමා
13.40	අරමුණ පැහැදිලි කිරීම, දේශගුණ විපර්යාස ලේකම් කාර්යාලයේ අධ්‍යක්ෂතුමා
13.45	සහනාගි වන්නන්ගේ හඳුන්වාදීම
13.55	LEDS ආසියා ඉදිරිපත්කිරීම - නිකුත්ක් කොට්සේපට්ල්, කළමනාකාර-බලංගක්ති සහ දේශගුණය, ICLEI-Lo-Cal, තිරසර රජයක් සඳහා, දකුණු ආසියා, LEDS සහනාගිවන්ව ලේකම් කාර්යාලය
14.25	අවම කිරීම සඳහා වූ ජාතිකමය නිර්නය කල දායකත්වයන් කම්ටු සාකච්ඡාව මුලසුනා/සහනාපති: ආචාර්ය තුසිත සුගතපාල, ඒස්ස්ජේද කරිකාවාර්ය, මොරටුව විශ්වවිද්‍යාලය සහ දේශගුණ විපර්යාස අවම කිරීම සඳහා වූ විද්‍යුත් සහනාවේ සාමාජික ප්‍රවාහන: ආචාර්ය තුසිත සුගතපාල, ඒස්ස්ජේද කරිකාවාර්ය, මොරටුව විශ්වවිද්‍යාලය බලංගක්ති: හ්‍රැජ විකුමසිංහ මහතා, නියෝජන අධ්‍යක්ෂ, සුනිත්‍ය බලංගක්ති අධිකාරිය කර්මාන්ත: ගාමනී සේනානායක මහතා, උපදේශක-NAMA ව්‍යාපෘතිය/UNDP අපද්‍රව්‍ය: නඩත් මාන්නජ්පෙරෙම මහතා, බස්නාහිර පළාත් අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ අධිකාරයේ නියෝජන අධ්‍යක්ෂ වනාන්තර: නිශාන්ත විදිරිසිංහ මහතා, වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ, සහකාර වන සංරක්ෂක
15.15	සාකච්ඡාව
	දේශගුණ විපර්යාසවලට අනුෂුරුවීම සඳහා වූ ජාතිකමය නිර්නය කල දායකත්වයන්ගේ සාරාංශය-මහාවාර්ය බුද්ධී මාරුණී මහතා,
	දේශගුණ විපර්යාසවලට අනුෂුරුවීම සඳහා වූ ජාතිකමය නිර්නය කල දායකත්වයන්ගේ කම්ටු සාකච්ඡාව මුලසුනා/සහනාපති: මහාවාර්ය බුද්ධී මාරුණී මහතා, කෘෂිකර්ම විද්‍යා මහාවාර්ය, ඒරුදෙනුය විශ්වවිද්‍යාලය සෞඛ්‍ය: වෙළඳ ඉහෙකා සුරවීර මිය, උපදේශක - ප්‍රජා සෞඛ්‍ය, සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය කෘෂිකර්ම: ආචාර්ය B.V.R. ප්‍රත්‍යාවර්ධන මහතා, ස්වභාවික සම්පත් කළමනාකරණ අංශයේ අංශ ප්‍රධාන පෙවවිධිත්ව: ගාමනී විදාහගේ මහතා, IUCN පණු සම්පත්: ආචාර්ය C.N.S. ගමගේ, නියෝජන අධ්‍යක්ෂ ග්‍රාමික කටයුතු අමාත්‍යාංශය වෙරළ යා සමුද්‍ර: ආචාර්ය වර්ති පුද්ගලික තුමාර, සාමාන්‍යාධිකාරී, සමුද්‍ර දුෂණ ආරක්ෂණ අධිකාරිය සංවාරක: P.U රත්නායක, අධ්‍යක්ෂ-සැලසුම් සහ සංවර්ධන, ශ්‍රී ලංකා සංචාරක සංවර්ධන අධිකාරය නාගරික සහ මානව ජනාවාස: ගාමනී ගමගේ මහතා, උපදේශක, බස්නාහිර සංවර්ධන සහ මහනගර අමාත්‍යාංශය ඡල සම්පත් සහ වාර්මාර්ග: ආචාර්ය හේරන් මන්ත්‍රීතිලක, IWMI පාදේශීය අනුෂුරුවීමේ ව්‍යාපෘති: ආචාර්ය පවුල ඩා සැන්ට්‍රිස්, Diversity International
16.30	අලාභ සහ භානි අංශය පිළිබඳ සාකච්ඡා අලාභ සහ භානි පිළිබඳ වර්තමාන තත්ත්වය සහ ශ්‍රී ලංකාව තුළ එවා අවම කරගැනීම සඳහා ගත් පියවරවල්, අනෝජ සෙනෙවිරත්න මහත්මිය, අධ්‍යක්ෂ- අවම කිරීම, පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන, ආප්‍රා කළමනාකරණ මධ්‍යස්ථානය

සාර්ක් කලාපය රටවල දේශගුණික විපර්යාස පිළිබඳ අන්තර් රාජ්‍ය විශේෂයෙහි කන්ඩායමේ වැඩමුළුව

ස්ථානය	:විදුලීප - E කම්ටු කාමරුය
දිනය	:2017 ඔක්තෝබර් 16 සහ 17
වේලාව	:16 දින ප.ව. 1.00 සිට ප.ව. 4.30 දක්වා සහ 17 දින පෙ.ව. 9.00 සිට ප.ව. 4.30 දක්වා

සාර්ක් කලාපයේ කලාපය දේශගුණික විපර්යාස පිළිබඳ සමාජ, ආර්ථික සහ පාර්සරික අනියෝගයන් සඳහා වූ ක්‍රියාමාර්ග අධ්‍යනය අවසන් කිරීම සඳහා සාර්ක් රටවල හා ආසියානු සංවර්ධන බැංකුවේ දේශගුණික විපර්යාස පිළිබඳ අන්තර් රාජ්‍ය විශේෂයෙහි කන්ඩායමේ වැඩමුළුව 2017 ඔක්තෝබර් 16 දින සිට 17 දින දක්වා කොළඹ බන්ධාරනායක අනුස්මරණ ප්‍රත්‍යන්තර සම්මන්ත්‍රණ ගාලාවේදී පැවත්වීමට නියමිතය.

සාර්ක් සමුළුවේ ඉතිහාසයේ දහසය වන සාර්ක් සමුළුවේදී සාර්ක් තායකයින් විසින් දේශගුණික වෙනස්කම් පිළිබඳ තීමිපු ප්‍රකාශනය අනුව, (i) දේශගුණික විපර්යාස පිළිබඳ සාක් සමුළුව හා සාර්ක් ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම ක්‍රියාවට නැංවීම සමාලෝචනය කිරීම සහ විය කාලීනව කියාත්මක කිරීම සහතික කිරීම. (ii). සාර්ක් කලාපය දේශගුණික විපර්යාස පිළිබඳ ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම තුළ, කලාපය සහයෝගිතාව සඳහා පැහැදිලි ප්‍රතිපත්තිමය මගපෙන්වීම සහ මගපෙන්වීම සකස් කිරීම සඳහා දේශගුණික විපර්යාස පිළිබඳ අන්තර් රාජ්‍ය විශේෂයෙහි කන්ඩායමක් පිහිටුවීමට විකර වීම. (iii). සාර්ක් කලාපයේ දේශගුණික අවධානම් පිළිබඳව හා සමාජ, ආර්ථික හා පාර්සරික ගැටළු විසඳුම සඳහා උපාය මාර්ග සාර්ක් සමුළුවට ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා අධ්‍යනය කිරීමට මහ ලේකම්වරයාට යොමු කිරීම සහ (iv). කලාපය තුළ කාඛන් භාවිතය අවම, තිරසාර හා සංවාදාත්මක සංවර්ධනය ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා හරිත තාක්ෂණය හා නොදු විකල්පයන් භාවිතය ප්‍රවලිත කිරීමට අනෙකුත් අය අතර, දේශගුණික විපර්යාස පිළිබඳව දැනුවත් කිරීම සහ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් සිදු කිරීම සඳහා අනෙක්නා වශයෙන් කටයුතු කිරීමට විකර විය.

වී අනුව, සාර්ක් කලාපයේ කලාපය දේශගුණික විපර්යාස පිළිබඳ සමාජ, ආර්ථික සහ පාර්සරික අනියෝගයන් සඳහා වූ ක්‍රියාමාර්ග අධ්‍යනය අවසන් කිරීම සඳහා සාර්ක් රටවල හා ආසියානු සංවර්ධන බැංකුවේ දේශගුණික විපර්යාස පිළිබඳ අන්තර් රාජ්‍ය විශේෂයෙහි පළමු වැඩමුළුව 2017 පෙබරවාර් 16 සහ 17 දිනවලදී තුළානයේ, තීමිපු අගනුවරදී පවත්වනු ලැබේය. වී අනුව වික් වික් රටවල් විසින් බඟ දුන් අධ්‍යන තොරතුරු / අදහස් ඇතුළත් කර මෙම වාර්තාව සමාලෝචනය කර අවසන් කිරීමට මෙම වැඩමුළුවේදී බලාපොරොත්තු වේ.

සංවිධානය :සාක් ලේකම් කාර්යාලය, ආසියානු සංවර්ධන බැංකුව (ADB)
දේශගුණික විපර්යාස ලේකම් කාර්යාලය, මහවැලි සංවර්ධන හා පරීක්ෂර අමාත්‍යාංශය

**SAARC-ADB Second Workshop to finalise the Study on
Climate Risks in the Region: Ways to Address the Social,
Economic and Environmental Challenges**

Colombo, Sri Lanka, 16-17 October 2017

2017 ඔක්තෝබර් මස 16 දින සිට 17 දින දක්වා කොළඹ බණ්ඩාරනායක ජාත්‍යන්තර සම්ම්‍යාග්‍රහණ කාලාවේ

රියුලිප් - E රැස්වීම් කාලාවේ

2017 ඔක්තෝබර් මස 15 වන ඉරු දින

2017 ඔක්තෝබර් මස 15 වන ඉරු දින

නියෝජනයින් කොළඹට ලගාවීම

2017 ඔක්තෝබර් මස 16 වන සඳහා

පෙව 10.00 - පව 12.30

පහාදිපති සම්මාන උලෙල සහ ශ්‍රී ලංකා හෙක්ස්ට්‍රි - තීල හරිත යුගය වැඩසටහනේ සමාරුම්හක උලෙල සඳහා සියලුම සහභාගිවන්න් සඳහා ආරාධනා කරනු ලැබේ. ඒ සම්මාන සත්කාරක සාර්ක් කළාපීය රාජ්‍යයන් සහ ආසියානු සංවර්ධන බැංකුවේ දෙවන වැඩමුළුව ද, ශ්‍රී ලංකා ජනරජයේ මහවැලි සංවර්ධන හා පරිසර අමාත්‍යාංශය විසින් 1600 පමණ නියෝජනයක් සහිතව සංවිධානය කරනු ලබයි

පව 12.00 - 01.30

දහවල් ආහාරය

01.30 - 02.00

සත්කාරක සාර්ක් කළාපීය රාජ්‍යයන් සහ ආසියානු සංවර්ධන බැංකුවේ දෙවන වැඩමුළුව සඳහා ලියාපදිංචි කිරීම

02.00 - 02.30

කොළඹ බණ්ඩාරනායක ජාත්‍යන්තර සම්ම්‍යාග්‍රහණ කාලාවේ රියුලිප් - E රැස්වීම් කාලාවේ දී

සමාරුම්හක සැසිය

පිළිගැනීමේ කථාව සහ මූලාරම්හක දේශනය

අනුර දිසානායක මහතා

ලේකම්

මහවැලි සංවර්ධන හා පරිසර අමාත්‍යාංශය

දේශනාය

සංරය රින්වන් මහතා

අධික්ෂණ

පරිසර,ස්වභාවික ආපදා සහ පෙළවතාක්ෂණික අංශය

කන්මන්ඩු සාර්ක් කළාපීය ලේකම් කාර්යාලය

දේශනාය

ලිපින්ග් සෙන් මහතා

ලපදේශක

දකුණු ආසියාතික දෙපාර්තමේන්තුව

මැනිලාභී ආසියානු සංවර්ධන බැංකුව

සමාරුම්හක කථාව

ප්‍රධාන ආරාධිත ගරු අමාත්‍ය සුසිල් ජ්‍යෙෂ්ඨ මහතා

ශ්‍රී ලංකා ජන රජයේ විද්‍යා තාක්ෂණ සහ පරියෝගන් අමාත්‍යාංශය

ස්තුති කථාව

ආචාර්ය සුතිමල් ජයන්ග

	අධ්‍යක්ෂ (දේශගුණික විපරියාස)
02.30 - 02.45	ශ්‍රී ලංකා ජන රජයේ මහවැලි සංවර්ධන හා පරීක්ෂණ අමාත්‍යාංශය කණ්ඩායම් ජයාර්ථපය
02.450 - 03.45	සයේ ක්‍රියාකාරකම් ආරම්භය සංජය රින්චන් මහතා, අධ්‍යක්ෂ - පරීක්ෂණ, ස්වභාවික ආපලා සහ ජෝවනාක්ෂණික අංශය කත්මන්දු සාරක් කළාපිය ලේකම් කාර්යාලය නොය පත්‍රය සම්මත කිරීම සහාපති සඳහා නිලවරණය සහාපතිගේ මුලාරම්භක කට්ටව සහභාගිවන්නන් හඳුනා ගැනීම රාජ්‍ය ප්‍රකාශනයන් සාරක් සාමාජික රට්ටුල අධ්‍යයනයන්හි ප්‍රධාන නියෝජන (සෑම නියෝජිතයක සඳහා මි. 3-4 දක්වා වූ කාල සීමාවක්) තේ විවේකය
03.45 - 04.15	සාරක් කළාපයේ දේශගුණික විපරියාසවල අවදානම පිළිබඳ සංශෝධන අධ්‍යයනය ඉදිරිපත් කිරීම - සමාජීය, ආර්ථිකමය සහ පාරිකරක අනියෝගයන් සඳහා යොමු කිරීමේ මාවත තුළින් ආවාර්ය අරවින්ද මිශ්‍ර සහ උල්කා කෙල්කර් මය සාකච්ඡා වාරය සාකච්ඡාවේ දී අධ්‍යයනය සඳහාව නිර්දේශයන් රාජී හෝජන සංග්‍රහය ශොරවතිය නියෝජිතයන් වෙනුවෙන් සත්කාරක ශ්‍රී ලංකා ජන රජය මගින්
04.15 - 05.00	
07.00	

2017 ඔක්තෝබර් මස 17 වන අගහරදෙවාදා

පෙව 09.30 -10.00	ලියාපදිංචි කිරීම
10.00 - 11.30	නොය පත්‍රයේ ඉතිරි කරුණු පිළිබඳ සාකච්ඡා වාරය
11.30 - 12.00	තේ විවේකය
පෙව 12.00 - 01.00	නොය පත්‍රයේ ඉතිරි කරුණු පිළිබඳ සාකච්ඡා වාරය
01.00 - 02.00	දහවල් ආහාරය
02.00 - 03.00	ඉදිරි ක්‍රියා මාර්ග පිළිබඳ සමාලෝචනය කර අවසන් කිරීම සඳහා නිර්දේශ ලබා ගැනීම
03.00 - 04.00	වාර්තාව සමාලෝචනය සහ සම්මත කිරීම සයේය අවසන් කිරීම
04.00	තේ විවේකය

2017 ඔක්තෝබර් මස 18 වන බදාදා

පැමිණි නියෝජනයින් කොළඹීන් පිටවීම

**විද්වත් කතිකාවත "ශ්‍රී ලංකා නෙක්සර් - නීල හරිත දුගයක්" 2017
නීල හරිත ආර්ථිකයක් තුළින් තීරසාර ජලප පිවිතයක් සහ නීල හරිත ආර්ථිකයකට
මුලපිරිමෙන් සංවාරක ප්‍රවර්ධනය**

සේවකය :කම්ටු ගාලා

දිනය :2017 ඔක්තෝබර් 17

වේලාව :පෙ.ව. 12.00 සිට ප.ව.18.00

සමූහ හා සමූහ කටයුතු සම්බන්ධ පාර්ශවයන්ගේ සහභාගිත්වයෙන්, සමූහ සම්පත් තීරසාර ලෙස භාවිතයෙන්, නීල හරිත ආර්ථිකයක් කරා පියනැගීම "ශ්‍රී ලංකා නෙක්සර්" 2017 විද්වත් කතිකාවතේ ප්‍රධාන පරමාර්ථය වේ.

මෙම විද්වත් කතිකාවත ප්‍රධාන සැසි 05 කින් සමන්විත වන අතර, ඒ හා සමගාමීව සාගර සම්පත් හා අදාළව ප්‍රධාන ආරාධිත දේශනයක් සහ පසු අදහස් විමසීම තුළින්, විද්වත් මණ්ඩලයේ අදහස් විමසීමක් පැවැත්වීමටද තියෙමිනය. මෙහිදී සමූහ සම්පත් තීරසාර ලෙස භාවිතය පුනර්ජනනය සම්පත් භාවිතය තුළින් හරිත ආර්ථිකයක් කරා පියනැගීම, ආසියාතික හරිත වරායන් සහ දේවර මධ්‍යස්ථාන, සාගර පරිසරයට හිතකාමී ලෙස බහිජ තෙල් සහ බහිජ සම්පත් භාවිතය, සංවාරක කර්මාන්තය ප්‍රවර්ධනය තුළින් නීල හරිත ආර්ථිකයක් කරා පියනැගීම යන මානෘකා මෙහිදී සාකච්ඡාවට බුද්‍යන් වීමට තියෙමිනය.

මෙම විද්වත් කතිකාවත තුළින්, පෑටීව් තමයේ උෂ්ණත්වය ඉහළ යෙම තුළින් සහ දේශගෙණීක විපර්යාස මගින් සමූහ පරිසරයේ දිගුකාලීනව සිදුවීය හැකි අනිතකර බලපෑම් හඳුනා ගැනීම සහ 2030 දී පළාකර ගැනීමට අලේක්ෂිත "තීරසාර සංවර්ධන සඳහා ගෝල්ක් ඉලක්ක - 14" යටතේ වන සාගර සම්පත් භාවිතය තුළින් තීරසාර ආර්ථිකයක් කරා ගමන් කිරීම මෙහි මුළුක ආරමුණා වේ.

“ ශ්‍රී ලංකා නෙක්ස්ට් 2017 - පාරිසරික පුද්ගලික තුළය ”

ප්‍රාස්ථිරීක් භාවිතය අවම කර - සූපසන් ලොවක් තනමු

සේවකය : “Delegates Lounge”, BMICH

දිනය : 16. ඔක්තෝබර් 2017

වර්තමාන සමාජයේ ප්‍රාස්ථිරීක් සහ පොලිතින් ආණ්ඩ නිෂ්පාදන භාවිතය ඉතා අත්‍යවශ්‍ය අංශයක් වේ ඇත. මෙම ප්‍රාස්ථිරීක් සහ පොලිතින් ආණ්ඩ නිෂ්පාදන අවධිමත් ලෙස භාවිත කිරීම, බැහැර කිරීම සහ පිළිස්සීම යන කරුණු හේතු කොට ගෙන, සමාජ, පාරිසරික, සෞඛ්‍ය හා ආර්ථික ගැටළු රුසක් මත වේ ඇත. පරිසරය බහුල වශයෙන් ම දුෂ්ණය වනුයේ, තත්ත්වයෙන් බාල සිල් සිල් බැංශ සහ ආහාර අසුරුදීම් අවධිමත් ලෙස බැහැර කිරීම සහ දැන්වීම් කටයුතු සඳහා පොලිතින් භාවිත කිරීම මගින් ය. විමෙන්ම ප්‍රතිච්ඡාලිකරණය කරන ලද ප්‍රාස්ථිරීක් සහ පොලිතින් ආහාර විනිම සඳහා භාවිත කිරීමෙන් මිනිස් සිරුරු තුළට විෂ ර්සායනික උව්‍ය ඇතුළුවේ අවදානමක් පවතින අතර විම උව්‍ය අවධිමත් ලෙස බැහැර කිරීම මගින් බෝගය පැතිර යාමේ අවදානමක් ද ඇත.

ශ්‍රී ලංකාව තුළ ඒක පුද්ගල පොලිතින්, ප්‍රාස්ථිරීක් සහ සිල් සිල් බැංශ හාවිතය ආසන්න වශයෙන් දිනකට මිලියන 20-22ක් පමණ වේ. විමෙන්ම ශ්‍රී ලංකාවේ දිනක් තුළ ලන්වී ජිට මිලියන 15 පමණ ද, යෝග්‍ය කෝප්ප මිලියන 20ක් වැනි ප්‍රමාණ ද භාවිත වේ. ප්‍රාස්ථිරීක් සහ පොලිතින් භාවිතය මගින් පරිසරයට සහ මිනිස් සෞඛ්‍යයට විවිධ ගැටළු රුසක් මත වේ ඇති බව දැනට තහවුරු වේ ඇත. මෙම කරුණු හේතු කොට ගෙන මහවැලු සංවර්ධන සහ පරිසර අමාත්‍ය අතිරියා ජනාධිපති, මෙම්පාල සිරිසේන මැතිතුමා විසින් සිලිසිල් බැංශ, ලන්වී ජිට, ග්‍රෑසර මුළු සහ පොලිස්ටයරින් ආහාර බඳුන් භාවිතය ද, පොලිතින් සහ ප්‍රාස්ථිරීක් පිළිස්සීම හා උත්සව සඳහා පොලිතින් සැරසිල් භාවිතය ද 2017 සැප්තැම්බර් පළමු වන දා සිර තහනම් කිරීම සඳහා ගැසට් නිවේදනයක් නිකුත් කරන ලදී. මේ අනුව ප්‍රාස්ථිරීක් හා පොලිතින් සඳහා විකල්ප සහ ආදේශ ප්‍රවර්ධනය කිරීම පිළිබඳ ව පොදු ජනතාව, වෙළඳ ප්‍රතාව හා කර්මාන්තකරුවන් දැනුවත් කිරීම උදෙසා පරිසර අමාත්‍යාංශය විසින් “ශ්‍රී ලංකා නෙක්ස්ට් - නීල හරිත යුගයක්” වැඩසටහන දැයුත් කරන ලදී.

”ශ්‍රී ලංකා නෙක්ස්ට් - නීල හරිත යුගයක්” වැඩසටහනට සමාග්‍යීව පැවැත්වීමට නියමිත “පරිසර නිතකාම් නිෂ්පාදන” පුද්ගලික මගින්, පොදු ජනතාව පොලිතින් සහ ප්‍රාස්ථිරීක් සඳහා පරිසර නිතකාම් ආදේශක පිළිබඳ ව දැනුවත් කිරීමට බලාපොරොත්තු වේ. මෙම පුද්ගලික මගින් ජාතික ව්‍යවසායකයන් මෙන් ම තුළ පරිමාණ නිෂ්පාදකයින්ට ද තම පරිසර නිතකාම් නිෂ්පාදන සහ තාක්ෂණයන් විදාහා දැක්වීමට අවස්ථාවක් ලබා දෙනු ඇත. මෙම පුද්ගලිකයේ දී පොලිතින් සහ ප්‍රාස්ථිරීක් වෙනුවට යොදා ගත හැකි විකල්ප භාවිත කරමින් නිපදවනු ලබන පරිසර නිතකාම් මුළු සහ ඒ ආණ්ඩ නිෂ්පාදන, ලන්වී ජිට සහ අසුරුදීම් උව්‍ය සඳහා ආදේශක, 100 පෙළව භායනයට ලක් වන උව්‍ය, කර්මාන්ත, ලන්වී ජිට සඳහා දිරාපත් වන පෙළව ප්‍රාස්ථිරීක්, පොල්කටු ආණ්ඩ නිෂ්පාදන, රේඛි, සහ කඩ්පාසි මුළු, බඩු ඉරුණ ලෙසි මුළු, කොළඹත්, යන භාණ්ඩ පුද්ගලික තුළය නිශ්පාදනය කිරීමට නියමිත ය. මහවැලි සංවර්ධන හා පරිසර අමාත්‍යාංශයේ පරිසර දුෂ්ක පාලන හා ර්සායනික උව්‍ය කළමනාකරණ අංශය මගින් පරිසර නිතකාම් නිෂ්පාදන පුද්ගලික සංවිධානය කරනු ලැබේ. මෙම පුද්ගලික සංවිධානය කිරීමෙන් පොලිතින් භාවිතය නිසි ලෙස කළමනාකරණය කිරීමත් පොලිතින් සහ ප්‍රාස්ථිරීක් මගින් ඇති වන ගැටළු අවම කිරීම සඳහා මහජනතාව දැනුවත් කිරීමත් බලාපොරොත්තු වේ.

දේශගුණ විපර්යාස පිළිබඳ ක්‍රියාකාරකම් වල අත්දැකීම් නුවමාරු කිරීමේ සංස්දෙශ

ස්ථානය	: කම්ට්‍රු කාමර - A
දිනය	: 2017 ඔක්තෝබර් 16 සහ 17
වේලාව	: ඔක්තෝබර් 16 ප.ව. 1.00 සිට ප.ව. 4.45 දක්වා
	ඔක්තෝබර් 17 පෙ.ව. 9.00 සිට ප.ව. 4.45 දක්වා

"ශ්‍රී ලංකා නොක්සර් - නීල භරිත දුගයක්" පාර්සරක පුද්ගලික සමාජයට සම්ගාමිව මහවැලි සංවර්ධන හා පර්සර අමාත්‍යාංශයේ දේශගුණ විපර්යාස ලේකම් කාර්යාලය සහ ජනතාක්ෂණී ආයතනය හා වික්ව මෙම දේශගුණ විපර්යාස පිළිබඳ ක්‍රියාකාරකම් වල අත්දැකීම් නුවමාරු කිරීමේ සංස්දෙශ සංවිධානය කරයි.

මෙම සංස්දෙශයෙහි මූලික අරමුණු වන්නේ;

- දේශගුණ විපර්යාස සඳහා අනුෂුරු වීමේ සහ අවම කිරීමේ පාර්ශවකරුවන්ගේ අත්දැකීම් නුවමාරු කර ගැනීම
- දේශගුණ විපර්යාස සඳහා අනුෂුරු වීමේ සහ අවම කිරීම පිළිබඳ දැනුම වර්ධනය කර ගැනීම
- දේශගුණ විපර්යාස පිළිබඳ පාර්ශවකරුවන්ගේ සමන්විත වෛද්‍යකාවක් නිර්මාණය කිරීම
- ඉදිරි වසර තුන සඳහා ශ්‍රී ලංකාවේ දේශගුණ විපර්යාස පිළිබඳ කත්‍රාවක් නිර්මාණය කිරීම

මෙය ප්‍රධාන සැසි තුනකින් සමන්විත වන අතර දින විකාශනමාරුක් පැවැත්වේ.

සැසිය 1: දේශගුණ විපර්යාස අවම කිරීමේ අත්දැකීම්: 2017 ඔක්තෝබර් 16 ප.ව. 1.30 සිට ප.ව. 4.45 දක්වා

මෙම සැසිය දේශගුණ විපර්යාස අවම කිරීමේ ව්‍යාපෘති/අධ්‍යනයන් හි අත්දැකීම් නුවමාරු කර ගැනීම සකස් කරන ලද ඉදිරිපත් කිරීම් වලින් අනතුරුව දේශගුණ විපර්යාස අවම කිරීමේ දී සිදුවන අනියෝග ආදිය ඇතුළත් විද්‍යාත් මධුල්ලක සාකච්ඡාවකින් ද සමන්විතය.

සැසිය 2: දේශගුණ විපර්යාස සඳහා අනුෂුරු වීමේ අත්දැකීම් නුවමාරු කර ගැනීම පිළිබඳ: 2017 ඔක්තෝබර් 17 පෙ.ව. 9.00 සිට ප.ව. 12.30 දක්වා

මෙම සැසිය දේශගුණ විපර්යාස සඳහා අනුෂුරු වීමේ ව්‍යාපෘති/අධ්‍යනයන් හි අත්දැකීම් නුවමාරු කර ගැනීම පිළිබඳ සකස් කරන ලද ඉදිරිපත් කිරීම් වලින් අනතුරුව දේශගුණ විපර්යාස අවම කිරීමේ දී සිදුවන අනියෝග ආදිය ඇතුළත් විද්‍යාත් මධුල්ලක සාකච්ඡාවකින් ද සමන්විතය.

සැසිය 3: ශ්‍රී ලංකාවේ දේශගුණ ප්‍රමුඛතාවයන් සහ දේශගුණ මුල්‍ය දායකත්වය: 2017 ඔක්තෝබර් 17 ප.ව. 1.30 සිට ප.ව. 4.45 දක්වා

මෙය දේශගුණ විපර්යාස පිළිබඳ විද්‍යාත් මධුල්ලක මගින් ශ්‍රී ලංකාවේ දේශගුණ විපර්යාස සඳහා මුල්‍ය දායකත්වයේ දී සිදුවන අනියෝග සහ අවස්ථාවන් පිළිබඳ සාකච්ඡා කෙරේ.

මෙම සැසිය රාජ්‍ය, පුද්ගලික, සංස්ථා, අධ්‍යන හා සිවිල් සංවිධාන වල පුරුණ සහනාගිත්වයෙන් සිදු කෙරේ.

පැවැත්වන මාධ්‍ය

: සිංහල සහ ඉංග්‍රීසි

වැඩි විස්තර සඳහා;

- ආවස්ථා සුතිමල් ජයතුංග - අධ්‍යක්ෂ, දේශගුණ විපර්යාස ලේකම් කාර්යාලය, මහවැලි සංවර්ධන හා පර්සර අමාත්‍යාංශය
- රංග පල්ලේවල මහතා - ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී (ranga@janathakshan.lk - 0777720253)
- ගෝතම් වන්දුරතන මහත්මිය - කළමනාකරු (gothami@janathakshan.lk - 0773470447)

ප.ව. 1.30 සිට ප.ව. 1.45	සමාරම්භක සැකිය	
	පිළිගැනීම සහ ආරම්භය සැකිය පිළිබඳ හඳුන්වා දීම	අතිරේක ලේකම්, මහවැලු සංවර්ධන හා පරිසර අමාත්‍යාංශය රංග පල්ලේවල මහතා, ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී, ජනතාක්ෂණී ආයතනය
ප.ව. 1.45 සිට ප.ව. 3.15	තාක්ෂණ්‍ය සැකිය 1: දේශගුණ විපර්යාස අවම කිරීම - බුද්ධික හේමසාන්ත මහතා	
	ප්‍රධාන දේශගුණය ශ්‍රී ලංකාවේ තීරසාර ජෙව ස්කන්ද බලශක්ති නිෂ්පාදනය හා නැව්‍ය ජෙව ස්කන්ද තාක්ෂණ්‍යන් ප්‍රවර්ධනය කිරීම ශ්‍රී ලංකාවේ කර්මාන්ත ක්ෂේත්‍ර සඳහා තාප බල ගක්ති විකල්ප හා භාවිතයන් ශ්‍රී ලංකාවේ තීරසාර සංවර්ධනය සඳහා ඉහළ පරීමාණයේ ජෙව ස්කන්ද තාක්ෂණ්‍යන් හා දේශගුණ විපර්යාස අවම කිරීම හරිත ගම්මාන සංවර්ධනය කිරීම REDD+ කිසුග්ල දිස්ත්‍රික්කයේ රඛරි වියල්ලමේ ස්ථාන සඳහා පිව වායු තාක්ෂණ්‍ය හා බලශක්ති කාර්යක්ෂමතාව ඉහළ නැව්‍ය තුළුන් රඛරි නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියේදී සිදුවන හරිතාගාර වායු අවම කිරීම ශ්‍රී ලංකාවේ තෙවන ජාතික සන්නිවේදන වාර්තාව සකස් කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය	ආචාර්ය ඩී.වීම්.චස්.බට්‍යායි මහතා, ලේකම්, විදුලිබල හා පුනර්ජනනීය බලශක්ති අමාත්‍යාංශය සම්පත් රණසිංහ මහතා, ව්‍යාපෘති කළමනාකරු චින්. එම්. ආර්. පද්මසිර මහතා, තාක්ෂණ්‍ය උපදේශක, UNDP දුම්ත් සමරකේත් මහතා, නියෝජන අධ්‍යක්ෂ, ජනතාක්ෂණී ආයතනය පුම්ප සේරත් මහතා, ව්‍යාපෘති අධ්‍යක්ෂ, (IDEA) අනුර සතුරසිංහ මහතා, වන සංරක්ෂණ ජනරාල්, වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව අනුර ජ්‍යෙෂ්ඨත්වක මහතා, ව්‍යාපෘති අධ්‍යක්ෂ, මානව සහ පාරිසරික සංවර්ධන සංවිධානය දක්ෂිති පෙරේරා මහත්මිය, සහකාර අධ්‍යක්ෂ, දේශගුණ විපර්යාස ලේකම් කාර්යාලය
ප.ව. 3.15 සිට ප.ව. 3.45	තේ විවේකය	
	බලශක්ති ජනනය සහ බලශක්ති භාවිතය යන ක්ෂේත්‍ර සඳහා ජාතික වශයෙන් යෝගී හරිතාගාර වායු අවම කිරීමේ ක්‍රියාකාරකම් සකස් කිරීම කර්මාන්ත ක්ෂේත්‍රය සඳහා දේශගුණ විපර්යාස අවම කිරීමේ විකල්ප	ගෙයන් සුබසිංහ මහතා, ව්‍යාපෘති සම්බන්ධිකාරක, UNDP විදුර රළපනාව මහතා, MAS Intimates
ප.ව.3.45 සිට ප.ව 4.45	විද්‍යාත් සාකච්ඡාව	විදුර රළපනාව මහතා, MAS Intimates ආචාර්ය ඩී.චස්.පයැට් "SEMA" ආචාර්ය තුසින සුගතපාල, මොරටුව විශ්ව විද්‍යාලය ආචාර්ය විසාකා හිඳුල්ලගේ, සහකාර රාජ්‍ය නියෝජිත, UNDP

පෙ.ව. 9.00-10.30	<p>තාක්ෂණීය සැකිය 2: දේශගුණ විපර්යාස අනුහුරු වීම - තාරෑකා දිසානායක මහත්මය ප්‍රධාන දේශගුණය, මහාචාර්ය බුද්ධි මාරුණී</p> <p>දේශගුණ විපර්යාස අවධානම් වලට මුහුණ දීමේ සහ දේශගුණ විපර්යාස පසු ගැටුම් කළමනාකරණය සඳහා ඔරෝත්තු දීමේ හැකියාව වර්ධනය කිරීම</p> <p>ඇක්තු ආයියාවේ ලවණ බලපෑමට ලක්වූ ප්‍රදේශවල වඩා යෝගෘ කෘෂිකාර්මික කළමනාකරණයක් තුළින් හර්තාගාර වායුන්වල ප්‍රතිලාභ බ්‍රා ගැනීම</p> <p>දේශගුණ විපර්යාස වලට ඔරෝත්තු දීමේ හැකියාව වැඩි දියුණු කිරීම</p> <p>වලදායී අනුහුරු වීමේ තීරණයන් සඳහා දේශගුණ විපර්යාස තොරතුරු හා සහ්තිවේදන පර්තරය සම්බන්ධ කිරීම</p> <p>දේශගුණ විපර්යාස අනුහුරු වීම සඳහා වියලි කළාපිය ගොවීන්ගේ බාර්තා වර්ධනය කිරීම</p> <p>සාගර කළාපිය ජල පද්ධතියේ දේශගුණ විපර්යාස නිසා සිදු වන සංස්කීර්ණ සහ වතු බලපෑම් අධ්‍යනය</p> <p>ගෙවතු පාරිසරික පද්ධතින් වල දේශගුණ විපර්යාස අවධානම සහ වී තුළින් ආහාර සුරක්ෂිතතාවයට සිදුවන බලපෑම්</p> <p>ජල කළමනාකරණය සඳහා දේශගුණ විපර්යාස සඳහා ඔරෝත්තු දීමේ හැකියාව අභ්‍යන්තර කිරීම</p> <p>වැඩි සහිත ගොවීන් නියය වලට මුහුණ දීමේ අවධානම සහ ඔරෝත්තු දීමේ හැකියාව වර්ධනය සඳහාව තුළෙන්පායන්</p>	<p>පේරාදෙනිය විශ්වවිද්‍යාලය</p> <p>සම්පත් අධ්‍යිකිංහ මහතා, තාක්ෂණීය සම්බන්ධිකාරක, UNDP</p> <p>ආචාර්ය විරන්දන් ලොකුපිටිය මහත්මය, කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලය</p> <p>ඉංජිනේරු ජනක මිගස්තැන්න මහතා, වාර්මාර්ග දෙපාර්තමේන්තුව</p> <p>ආචාර්ය අතු සේනාරන්න මහතා, IPS</p> <p>සුදුත් මුදලිගේ මහතා, රතු කුරස් සංගමය</p> <p>ඡා.ආර්.ආර්.කරුණාරන්න මහතා, ජල සම්පත් මණ්ඩලය</p> <p>මහාචාර්ය බුද්ධි මාරුණී මහතා, පේරාදෙනිය විශ්වවිද්‍යාලය</p> <p>ආචාර්ය බුද්ධික හපුඛරවීව් මහතා,</p> <p>තාක්ෂණීය සම්බන්ධිකාරක, UNDP</p>
පෙ.ව.10.50-12.00	කෘෂිකාර්මික පෙළව විවිධත්වය සහ ජීවනෝපාය ආක්‍රිත කෘෂි පද්ධතින් වල දේශගුණ විපර්යාස අනුහුරු වීම	විඩ්.ලේං.සි.ජයස්‍රාරය මහතා, HARTI

	<p>මහවැලි ගංගා ආශ්‍රිතව පිටත් වන කාම් කාර්මක ප්‍රජාවගේ දේශගුණ විපර්යාස බලපෑම්</p> <p>දේශගුණ විපර්යාස හේතුවෙන් අභිජනන අවදානම ඇගයිම සහ ජාතික සංවර්ධන ත්‍රියාවලියට දේශගුණ විපර්යාස සඳහා අනුගත වීමේ ත්‍රියාවලියට අන්තර්ග්‍රහණය කිරීම</p> <p>වැව්වල පාර්ලියරික ජල ගැලුම් පද්ධතින් වල පාර්සරික ප්‍රතිශ්‍යාපනය</p> <p>දේශගුණ විපර්යාස අනුහුරු වීමේ ව්‍යාපෘති</p>	<p>පද්මා අධ්‍යක්ෂ පෙළ විවිධත්ව, මහවැලි සංවර්ධන හා පරිසර අමාත්‍යාංශය</p> <p>රැඹිර විතාන මහතා, අධ්‍යක්ෂ, මහවැලි සංවර්ධන හා පරිසර අමාත්‍යාංශය</p> <p>කැලීම ගුණරත්න මහතා, උපදේශක</p> <p>ඡාමෙන් විද්‍යානගේ මහතා, IUCN</p>
ප.ව.12.00 -12.30	විද්‍යාත් සාකච්ඡාව	<p>ආචාර්ය පෝෂා ඩීසැන්ට්ස්, ව්‍යාපෘති කළමනාකරු ජෙරින් සමරපූරුද මහත්මිය, UNDP</p> <p>ආචාර්ය මුද්දේක හඳුනාර්ථි මහතා, තාක්ෂණ සම්බන්ධිකාරක, UNDP</p> <p>සංජය වැහැනිත්, CLIMATE ACTIONS SOUTH ASIA</p>
ප.ව 1.30-3.30	<p>තාක්ෂණ සැසිය 3: දේශගුණ මුල්‍ය පහසුකම්</p> <p>ප්‍රධාන දේශගුණය</p> <p>දේශගුණ විපර්යාස ව්‍යාපෘති කිරීමේ අත්දැකීම්</p> <p>විද්‍යාත් සාකච්ඡාව: ඉදිරි වැඩිපිළිවෙල</p>	<p>අනුර දිසානායක මහතා, ලේකම් මහවැලි සංවර්ධන හා පරිසර අමාත්‍යාංශය</p> <p>රෝග පළ්ලෙවල මහතා, ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී</p> <p>අනුර දිසානායක මහතා, ලේකම්, මහවැලි සංවර්ධන හා පරිසර අමාත්‍යාංශය</p> <p>ආචාර්ය ඩී.ව්‍යු.විස්.චටුගේ මහතා, ලේකම්, විදුලීඛල හා පුනරුජනනීය බලශක්ති අමාත්‍යාංශය</p> <p>ආචාර්ය පර්‍රන් මේහර්ඩි මහතා, පර්‍රමන් තානාපති මහාචාර්ය මුද්දේක මාරුණි මහතා, පේරාදෙනීය විශ්වවිද්‍යාලය තාරෑකා දිසානායක මහත්මිය, UNDP</p> <p>මහත් කරුණාතිලක මහතා, DFCC BANK</p> <p>වොෂිතා විශේෂායක මහත්මිය, Climate Action Network</p>

“සොබා වලන සිතුවම්” කේරී විතුපට උපෙල

ස්ථානය :සඟේරෝන් - F කමිටු කාමරු
දිනය :2017 ඔක්තෝබර් 17
වේලාව :පෙ.ව. 10.00 සිට ප.ව.12.00 දක්වා

මෙශ පරිසර දිනයට සැමරීම සමගාලීව පවත්වනු ලබන සොබා වලන සිතුවම් කේරී විතුපට තරගාවලිය 2014 වර්ෂයේ සිට මේ දක්වා නොකළා පවත්වනු ලබයි. සොබා වලන සිතුවම් කේරී විතුපට තරගාවලිය පැවැත්වීමේ ප්‍රධාන අරමුණා වන්නේ පරිසර ගැටළු හා ප්‍රශ්න පිළිබඳව සමාජය තුළ සාධාරණ සංවාදයක් ඇතිකරුම් මගින් මහජනතාව පරිසර සංරක්ෂණය සඳහා යොමු කර විමට මෙත්ම තරේනා විතුපට නිෂ්පාදකවරු පරිසර සංරක්ෂණය පිළිබඳ නිර්මාණාත්මක නව නිර්මාණ බිජිකරීම සඳහා යොමු කරවීමත්ය.

මහවැලි සංවර්ධන හා පරිසර අමාත්‍යාංශය 2017 මෙශ පරිසර දිනය "සොබාදහම හා බැඳුනු ජනතාවක්" යන තේමාව යටතේ සංවිධානය කර ඇත. මේ සමගාලීව සංවිධානය කළ සොබා වලන සිතුවම් කේරී විතුපට තරගාවලියේ ජයග්‍රාහකයින් වෙත "ශ්‍රී ලංකා නොකළී - නිල හරිත යුගයක්" වැඩසටහනට සමගාලීව පදනම්, පුවරු, සහතිකපත්, මුදල් හා අනෙකුක් තනාග පිරිනැමීම සිදු කරනු ඇත.

මෙම වැඩසටහනට සමගාලීව මහවැලි සංවර්ධන හා පරිසර අමාත්‍යාංශය හා ශ්‍රී ලංකාවේ පොලික්ලෝර්නොට්බ් බයිජිනයිල් අධිංශ දූෂිත උපකරණ පරිසර නිතකාලී ලෞකික ව්‍යාපෘතිය හා එක්ව පවත්වනු ලැබූ පාසල් විනු තරගාවලියේ ජයග්‍රාහී පාසල් දරුවන් වෙත මහවැලි සංවර්ධන හා පරිසර අමාත්‍යාංශයේ පරිසර දින් පාලන හා රසායන දුව්‍ය කළමනාකරණ අංශය මගින් තනාග ප්‍රධානය සිදු කිරීමට නියමිතය.

සන්නිවේදන මාධ්‍ය

:සිංහල / ඉංග්‍රීසි

සහභාගිත්වය

:ජයග්‍රාහකයින්, තරේනා තරේනීයන්, පාසල් පැමුණ්, අනෙකුත් තරගකරුවන්

සංවිධානය

:අධිකාපන, පුහුණු හා පර්යේෂන අංශය, මහවැලි සංවර්ධන හා පරිසර අමාත්‍යාංශය

ශ්‍රී ලංකාවේ බනිජ සම්පත් - අනාගත අවස්ථා සහ අනියෝග සම්මෙන්තුණය

දිනය : 2017 ඔක්තෝබර් 17
වේලාව : 8. 30 ප.ව - 17.30 ප.ව
ස්ථානය : කම්ට්‍රි ගාලා එෂ, පේස්මින්

ශ්‍රී ලංකා රජය විසින් 2017 වසරේ ඔක්තෝබර් 16 - 17 යන දින වල සංචාරණය කරනු ලබන ශ්‍රී ලංකා නොක්ස්ට් සම්මෙලනයේ විස් අංගයක් ලෙස 2017 වසරේ ඔක්තෝබර් 17 වන දින ශ්‍රී ලංකාවේ බනිජ සම්පත් - අනාගත අවස්ථා සහ අනියෝග මැයෙන් පර්යේෂණ ප්‍රතිකා ඇතුළත් සම්මෙන්තුණයක් සංචාරණය කර ඇත.

සම්මෙන්තුණයේ අරමුණු:

1. ශ්‍රී ලංකාවේ බනිජ සම්පත් හා පවත්නා උපරිම විධානාකම හා ප්‍රමාතිය පිළිබඳව මෙහේම විම අසමසම විධානාකමකින් යුත් බනිජ මගින් අපනයන වෙළඳ පොල වෙත අගය විකුණ කළ නිෂ්පාදන ඇති කිරීම සඳහා යොදා ගත හැකි උසස් තාක්ෂණික යූහනය යොදා ගනිමින් උපරිම ආර්ථික ප්‍රතිලුහ රටට අත්පත් කර ගැනීම සඳහා විද්‍යාත්මක දැනුම යොදා ගැනීම පිළිබඳව දේශීය හා විදේශීය ආයෝජකයින් අතර කිරීකාවතක් ඇති කිරීම.
2. විමෙන්ම බනිජ ආණිත භූම් පුදේශවල පිවත්වන ජනතාවගේ පිවන තත්ත්වය නංවාලීම සහ පරිසර හානි අවම මට්ටමක පවත්වා ගැනීමට කර්මාන්තකරුවන් හා ආයෝජකයන් දිරි ගැන්වීම.
3. බනිජ ආණිත නිෂ්පාදන ආර්ථිකයක් තුළ යොදා තියුණ් තියුණ් වින්වය හා ප්‍රවිත්තා හඳුනා ගැනීම.
4. බනිජ ආණිත කර්මාන්තයන්හි ඉදිරි පියවර පිළිබඳව ත්‍රියාමාර්ග හා මාර්ගෝපදේශ ලබා දීම.

මෙම සම්මෙන්තුණය මගින් පහත සඳහන් කරනු ඕස්සේ බනිජ ක්ෂේත්‍රයේ නියුත වුවත් අතර අදහස් තුවමාරු කර ගැනීම ඉලක්කකර ඇත.

1. බනිජ සම්පත්, බනිජ ගෙවීම්, ආර්ථිකමය හාවතය සහ අගය විකුණ කිරීම.
2. ශ්‍රී ලංකාවේ බනිජ කැනීම් හේතුවෙන් පාරිසරික, සමාජීය හා ආර්ථික වශයෙන් ඇති වන බලපෑම්

මාධ්‍ය : ඉංග්‍රීසි

අපේක්ෂිත සහභාගිවන්න් : ආයෝජකයින්, අපනයනකරුවන්, නිෂ්පාදකයින්, ශිෂ්‍යයන්, විද්‍යාත්මක පර්යේෂකයින් සහ විශේෂයුදින්

සංචාරණයකයින් : නු විද්‍යා සම්ක්ෂණ හා පතල් කාර්යාලය ශ්‍රී ලංකා මැණික් හා ස්වර්ත්තාහරණ අධිකාරය, ජාතික මැණික් හා ස්වර්ත්තාහරණ පර්යේෂණ හා පුහුණු ආයතනය සහ භූම් සම්පත් අංශය මහවැලි සංචාරිත හා පරිසර අමාත්‍යාංශය

ශ්‍රී ලංකාවේ බහිජ සම්පත් පිළිබඳ සම්මන්ත්‍රණය

වේලාව	වැඩසටහන් විස්තරය
පෙ. ව 8.30	මුද්‍යපදිංචිය
පෙ. ව. 9.00	ආරම්භක සැසිය
පෙ. ව. 9.05	පොල්ගෙල් පහන දැඟ්ල්වීම හා ජාතික තීය ගායනය
පෙ. ව. 9.15	පිළිගැනීමේ කතාව විම්. පි. ඩී. දු. කේ. මාපා පතිරණ මහතා අතිරේක ලේකම් (පරිසර ව්‍යාපෘති අධ්‍යාපන හා පුහුණු)
පෙ. ව. 9.20	ප්‍රධාන දේශනාය දුම්පිළ් ජයවර්ධන මහතා, ජේන්ඩර් නු විද්‍යාලු
පෙ.ව. 9.45	ප්‍රධාන ආරාධිත අමුත්තා වන ශ්‍රී ලංකාවේ සිස්ල්ට්‍රීලියානු මහ කොමසාරිස්තුමා සහාව ඇමතිම
පෙ. ව.10.00	විශේෂ දේශනාය රුපාලී ගුණසේකර මහතා, උමාධිය ව්‍යාපෘතියේ විශේෂයාදු
පෙ. ව.10.30	ස්තූති කථාව මහාචාර්ය රෝහාන් ප්‍රහාන්ද මහතා, අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්, නු විද්‍යා සම්ක්ෂණ හා පතල් කාර්යාලය
පෙ. ව.10.35	නේ විවේකය
පෙ. ව.10.45	තාක්ෂණික සැසිය 01 - බහිජ ගවේෂණය ආරාධිත දේශනාය 01 - ආචාර්ය සී. ඩිඩ් සිරවර්ධන මහතා, තියෙක්සන අධ්‍යක්ෂ , නු විද්‍යා සම්ක්ෂණ හා පතල් කාර්යාලය ආරාධිත දේශනාය 02 - මැතිවි හාර්ඩින් මහතා, මුද්‍රකා රිසෝස් පුද්ගලික ආයතනය පර්යේෂණ පත්‍රිකා ඉදිරිපත් කිරීම් 04
ප. ව. 12.30	දිවා ආහාරය
ප.ව. 1.00	තාක්ෂණික සැසිය 02 - බහිජ කැණීම ආරාධිත දේශනාය 01 - කේ. විල්. ඩී දාය සාගර මහතා, අධ්‍යක්ෂ (තක්සේරු/ රත්න විද්‍යාව) ජාතික මැණික් හා ස්වර්ණාහරණ අධිකාරය ආරාධිත දේශනාය 02 - රෝඩ් බැඩිලි මහතා, දුම්පිළ් රිසෝස් පොද්ගලික ආයතනය පර්යේෂණ පත්‍රිකා ඉදිරිපත් කිරීම් 04
ප. ව. 2.30	නේ විවේකය
ප. ව. 2.45	තාක්ෂණික සැසිය 03 - බහිජ තිෂ්පාදන සංවර්ධනය ආරාධිත දේශනාය 01 - ආචාර්ය ප්‍රකාන් පුද්ගලිස් මහතා, අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්, ජාතික මැණික් හා ස්වර්ණාහරණ පර්යේෂණ හා පුහුණු ආයතනය ආරාධිත දේශනාය 02 - සංජය තිවාර මහතා, සහාපති, ලංකා සෙරලික් අභේඛ ග්ලාස් කවුන්සිල් පර්යේෂණ පත්‍රිකා ඉදිරිපත් කිරීම් 04
ප. ව. 4.15	විශේෂ ආරාධිත දේශනාය සුපිත් කුමාර සිං මහතා, වැඩසටහන් කළමනාකරු, විද්‍යා හා පරිසර මධ්‍යස්ථානය, ඉන්දියාව
ප. ව. 4.45	ත්‍යාග
ප. ව. 5.00	වැඩසටහනේ නිමාව

**නිල හරිත ආර්ථිකයක් උදෙසා තීරසාර සංවර්ධනය
තෙවන පාතික සමුද්‍රපාරිසරක විද්‍යාව් සමුළුව
“නිල හරිත යුගයක් උදෙසා සමුද්‍ර සම්පත් සුරක්ෂාවට අත්වැල් බැඳුගමු”**

ස්ථානය :කම්ටු කාලාව B

දිනය :2017 ඔක්තෝම්බර් 17

වේළාව :පෙ.ව 8.00 සිට ප.ව 18.00

තීරසාර සංවර්ධනය තුළින් සාගර පරිසරය සුරක්ෂාව අරමුණු කරගත් තෙවන පාතික සමුද්‍ර පාරිසරක විද්‍යාව් සමුළුව, පාතික මෙන්ම අන්තර් පාතික වශයෙන් පවතින සාගර පරිසරක ගැටළු සාකච්ඡා තීරිම සඳහා පවත්වනු බඛන සම්මත්තුතායකි. මෙය සාගර විද්‍යාඥයින්, පර්යේෂකයින්, ප්‍රතිපත්ති සම්පාදකයින්, කළමනාකරුවන් මෙන්ම රාජ්‍ය නොවන සංවිධානවල සහභාගිත්වයෙන් පවත්වනු බඛන අතර මානව හා සමාජය ක්‍රියාකාරකම් හේතුවන් සාගර පරිසරය කෙරෙහි විළ්වන අභිතකර බලපෑම පිළිබඳව සංවාදාත්මක මෙන්ම අත්දැක්ම් භූවලාරුවේ තුළින් කතිකාවතක් ගොඩනගයි.

මෙම විද්‍යාව් සමුළුවේදී පිටිය හා අභිවිද්‍යා සමුද්‍රය සම්පත් කළමනාකරණය පිළිබඳවත් සමුද්‍ර දුෂ්ණය වැඩැක්වීම පිළිබඳවත් අදාළ තාක්ෂණික දැනුම, සමුද්‍ර පරිසරය හා බැඳුනු සංවාරක කර්මාන්තය, නාවික කටයුතු හා සමුද්‍ර පරිසරය, සමුද්‍ර දුෂ්ණය හා ආණුත නීති, ධිවර කර්මාන්තය හා සමුද්‍ර පරිසරය සහ දේශගුණ විපර්යාස සාගර පරිසරය කෙරෙහි ඇතිකරන බලපෑම යන උප තේමා ව්‍යුත් සමන්වීතය.

පර්යේෂකයින් හා නිර්මාණකරුවන් විසින් දෙනෙකු පමණ සමුද්‍ර පරිසරය ඉදිරි පරපුරව යොගනිමින් තීරසාර නාවිතය සඳහා නව අදහස් හා යොළනා මෙන්ම නව සොයා ගැනීම් පිළිබඳ මෙහිදී ඉදිරිපත් කෙරේ. මෙම තෙවන පාතික සමුද්‍ර පාරිසරක විද්‍යාව් සමුළුව 2017, “ශ්‍රී ලංකා නොක්ස් - නිල හරිත යුගයක්” වැඩසටහන සඳහා ආලෝකයක් වික්‍රරමින් ශ්‍රී ලංකාවේ සාගර පරිසරයේ යහපතවැන්ම උදෙසා සියලු පාර්ශවයන් හා අත්වැල් බැඳ ගැනීම වෙනුවෙන් උත්තේරනය සපයයි.

නාවිතාවන මාධ්‍ය

:මූල්‍යීය

අපේක්ෂිත සහභාගිත්වය

:පර්යේෂකයන්, විශ්ව විද්‍යාල ප්‍රජාව, ප්‍රතිපත්ති සම්පාදකයින්, විද්‍යාතුන්

සංවිධානය

:සමුද්‍ර පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරය

නීල හරිත ආර්ථිකයක් උදෙසා තීරසාර සංවර්ධනය
තෙවන පාතික සමුදු පාරිසරික විද්‍යාවේ සමුළුව
“නීල හරිත යුගයක් උදෙසා සමුදු සම්පත් සුරක්ෂාවට අත්වැළේ බැඳෙමු”
න්‍යාය පත්‍රය

	වේලාව	වැඩසටහන් විස්තරය
01	පෙ.ව. 8.30	ආරාධිතයින්ගේ පැමිණිම හා ලියාපදිංචිය
02	පෙ.ව. 8.30	සහභාගිවන්නේ හා ආරාධිතයින් ගුවනුගාරයේ අසුන්ගතීම
03	පෙ.ව. 9.00	ප්‍රධාන ආරාධිත අමුත්තාගේ පැමිණිම
04	පෙ.ව. 9.05	පොල්ලේල් පහන දැල්වීම හා පාතික ශිය වාදනය
05	පෙ.ව. 9.10	පිළිගැනීමේ කට්ටාව
06	පෙ.ව. 9.20	මහවැලි සංවර්ධන හා පරිසර අමාතකාංගයේ ලේකම්තුමන් සහාව ඇමතීම
07	පෙ.ව. 9.30	ප්‍රධාන ආරාධිත අමුත්තා විසින් සහාව ඇමතීම
08	පෙ.ව. 9.45	ප්‍රධාන දෙපුම මහාචාර්ය දේශීකු විරකෝන් මහතා, කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලය
09	පෙ.ව. 10.30	සමාරම්භක සැසියේ සමාලෝචනය
10	පෙ.ව. 10.35	තේ පැන් සංග්‍රහය
11	පෙ.ව. 11.00	සැසිය 01 සමූලීය පෙළව සම්පත් හා අභිජනන සම්පත්
12	ප.ව. 12.00	සැසිය 02 සමූද්‍ර දූෂණය වැළැක්වීම හා එයට අදාළ තාක්ෂණය
12	ප.ව. 01.00	දිවා ආහාරය
13	ප.ව. 02.00	සැසිය 03 සංවාරක කර්මාන්තය හා සමූදු පරිසරය
14	ප.ව. 03.00	තේ පැන් සංග්‍රහය
15	ප.ව. 03.30	සැසිය 04 සමූදු පරිසරයට දිවර කර්මාන්තයේ බලපෑම
16	ප.ව. 05.30	සම්මන්ත්‍රණයේ නිමාව

දේශගුණ විපරියාස පිළිබඳ තරඟත්‍රා සැකිය

ස්ථානය	:Committee Room C (Lavender)
දිනය	:මුක්කේබර් 17
වේලාව	:පෙ.ව 8.30 සිට ප.ව 5.30 දක්වා

දේශගුණ විපර්යාක පිළිබඳ තරඟා සැසිය, මහවලි සංවර්ධන සහ පරීක්ෂණ අමාත්‍යාංශය මගින් සංවිධානය කරන ලදීන “ශ්‍රී ලංකා නොස්සේ - නීල හරිත දුගයක්” සම්මත්තුණායෙහි වික් අංශයක් ලෙස පවත්වනු ලබයි. මෙම තරඟා සැසියෙහි මූලික පරාමාර්ථ ඩිජිපායකි.

- දේශගුණ විපර්යාස භා බැඳී ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාමාර්ග, ගවේෂණ, සහ්තිවේදන ක්‍රියාමාර්ග සම්බන්ධයෙන් තරඟෙන් පරුපුරෙහි ගක්‍රනා වර්ධනය
  - දේශගුණ විපර්යාසවල විවිධ දේශීය සහ විදේශීය බලපෑම් පිළිබඳ තාක්ෂණික ප්‍රවත්තනාව බෙදා ගැනීම සහ දැනුවත් කිරීම
  - දේශගුණ විපර්යාසවල බලපෑම් සම්බන්ධයෙන් විකල්ප ක්‍රියාමාර්ග සහ ප්‍රමුඛතාවයෙන් ගොඩනැගීමෙහි තරඟෙන් පරුපුරෙහි කාර්යනාරය
මෙම තරඟෙන් සැකියෙනි සහභාගිකයීන්හට දේශගුණ විපර්යාස සම්බන්ධ විශේෂයෙන් සමඟ මූණාගැසීමට සහ සාකච්ඡා කිරීමට, විෂය පිළිබඳ උනන්දුවක් දක්වන වෙනත් තරඟෙන් තරඟෙනියන් මූණාගැසීමට සහ ව්‍යාපෘති ගොඩනැගීමට අවස්ථාව ලැබෙනු ඇත.

සන්නිවේදන මාධ්‍ය :ඉංග්‍රීසි

අපේක්ෂිත සහභාගිකයින් :තරෙනු කන්ඩායම්

: (SLYCAN Trust සහ මහවැලි සංවර්ධන සහ පරිසර අමාත්‍යාංශය

දේශගුණික විපර්යාක පිළිබඳ තරඟා සමුළුව
න්‍යාය පත්‍රය

වැඩසටහන් විස්තරය	
පෙ.ව.8.30	ලියාපදිංචිය
පෙ.ව.9.00	පිළිගැනීමේ කථාවල වොශිතා විවේනුයක මහත්මය, විධායක අධ්‍යක්ෂ, SLYCAN Trust
පෙ.ව.9.05	ප්‍රධාන දෙසුමල මහවැලි සංවර්ධන හා පර්සර අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්බුමන්
පෙ.ව.9.15	අවාර්ය ඩී.අර්.විස්. ජයතුනු මහතා සහාව ඇමතිම, අධ්‍යක්ෂ (දේශගුණික විපර්යාස), මහවැලි සංවර්ධන හා පර්සර අමාත්‍යාංශය
	පෙරවරු සැසිය - දේශගුණික විපර්යාස පිළිබඳ කුසලතා වර්ධනය
පෙ.ව.9.25	සැසිය 01 දේශගුණික උපදේශකත්ව හා ප්‍රතිපත්ති සංවර්ධනය
පෙ.ව.10.05	සැසිය 02 දේශගුණික විපර්යාස පිළිබඳ පර්යේෂණ
පෙ.ව.11.00	සැසිය 03 සහ්යිවේදනය හා දැනුවත් කිරීම
පෙ.ව.11.45	සැසිය 04 බම් මට්ටමේ ක්‍රියාකාරකම්
ප.ව.12.30	දිවා ආහාරය
	පස්වරු සැසිය
ප.ව.01.30	කණ්ඩායම් ක්‍රියාකාරකම්
ප.ව.03.30	තේ පැහැ සංග්‍රහය
ප.ව.03.45	ඉදිරිපත් කිරීම / සාකච්ඡා මණ්ඩපය
ප.ව.04.30	ඉදිරි ක්‍රියාමාර්ග

තිරසාර පරිහේෂනය හා නිෂ්පාදනය තොරතුරු කුරිය Switch - Asia තිරසාර පරිහේෂනය හා නිෂ්පාදනය ශ්‍රී ලංකා ජාතික ප්‍රතිපත්ති සභාය සංරච්ඡය

SWITCH - Asia තිරසාර පරිහේෂනය හා නිෂ්පාදනය ශ්‍රී ලංකා ජාතික ප්‍රතිපත්ති සභාය සංරච්ඡය (SCP NPSC SL) යනු මහවැලි සංවර්ධන හා පරිසර අමාතකාංශයේ ඉල්ලීම මත යුරෝපා සංගමය (EU) මගින් පිරිනමන ලද වර්ෂ නතරක් තුළ කියාවට නැංවෙන ව්‍යාපෘතියකි. මෙමගින් ශ්‍රී ලංකාව තුළ තිරසාර පරිහේෂනය හා නිෂ්පාදනය පිළිබඳ සමස්ත රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්ති සහ ආයතනික රාමුව ගක්තිමත් කිරීමට හා සහයෝගය දැක්වීම සිදුකරනු ඇත.

මහවැලි සංවර්ධන හා පරිසර අමාතකාංශයේ ඉල්ලීම මත 2017 ඔක්තෝබර් මස 16, 17 යන දෙදින තුළ කොළඹ බණ්ඩාරනායක අනුස්මරණ ජාත්‍යන්තර සම්ම්‍යුත්‍ය ගාලාවේ පැවත්වෙන “ශ්‍රී ලංකා නොස්ට්‍රී - නීල හර්ත යුගයක්” වැඩසටහන සඳහා යුරෝපා සංගමය (EU) මුළු දායකත්වය Switch - Asia තිරසාර පරිහේෂනය හා නිෂ්පාදනය ශ්‍රී ලංකා ජාතික ප්‍රතිපත්ති සභාය සංරච්ඡය (SCP NPSC SL) ව්‍යාපෘතිය මගින් ලබාදෙන දායකත්වයක් ලෙස බණ්ඩාරනායක අනුස්මරණ ජාත්‍යන්තර සම්ම්‍යුත්‍ය ගාලාවේ කම්මුව කාමර පිවිසුම් දොරටුව අනියෙක පිහිටුවා ඇති තොරතුරු කුරිය මගින් තිරසාර පරිහේෂනය හා නිෂ්පාදනය පිළිබඳ දැනුවත් කිරීම සිදු කිරීමට නියමිතය.

තිරසාර පරිහේෂනය හා නිෂ්පාදනය පිළිබඳ තොරතුරු කුටියේ ප්‍රධාන අරමුණ වනුයේ තිරසාර පරිහේෂනය හා නිෂ්පාදනය පිළිබඳ මහජනතාව දැනුවත් කිරීම වන අතර විවිධ රටවල් තිරසාර පරිහේෂනය හා නිෂ්පාදනය පිළිබඳ මැදිහත්වීම්වල සාර්ථකත්වයන් හා අත්දැකීම් ලබා ගැනීමත් විමෙන් අවසානයේදී ශ්‍රී ලංකික ප්‍රජාව තිරසාර පරිහේෂනය හා නිෂ්පාදනය සඳහා ගොමු කරවීමට අපේක්ෂා කෙරේ.

SWITCH - Asia තිරසාර පරිහේෂනය හා නිෂ්පාදනය ශ්‍රී ලංකා ජාතික ප්‍රතිපත්ති සභාය සංරච්ඡය (SCP NPSC SL) ව්‍යාපෘතිය මගින් පවත්වනු ලබන තොරතුරු කුරිය 2017 ඔක්තෝබර් මස 16, පෙ.ව 11.30 සිට ප.ව 6.00 දක්වා, 17 වන දින පෙ.ව. 9.00 සිට ප.ව. 6.00 දක්වා පැවත්වීමට නියමිතය.

මහවැලි සංවර්ධන හා පරීක්‍රමා අමාත්‍යාංශය

“සොබාදුම් පියස”

නො: 416/C/01, රෝබරට් ගුණවර්ධන මාවත,

බත්තරමුල්ල, ශ්‍රී ලංකාව